

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ĮSTATYMO NR. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 22, 23, 29, 32, 34, 35, 37, 40, 41, 43, 45,
47, 55, 56, 64, 66 STRAIPSNIŲ IR VI¹ SKYRIAUS PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2024 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 1 dalimi:

„1. **Apleisti statiniai – statiniai, kurie įtraukti į apleisto ar neprižiūrimo nekilnojamojo turto sąrašą, sudaromą Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatyme nustatyta tvarka, arba kuriems neatliktos statybos užbaigimo procedūros, kai jos buvo privalomos ir, sustabdžius jų statybą statytojo (užsakovo) noru, statinio kadastro duomenys Nekilnojamojo turto registre netikslinti ilgiau nei 10 metų, tačiau visais atvejais nėra sunykę.**“

2. Buvusią 2 straipsnio 1 dalį laikyti 1¹ dalimi.

3. Papildyti 2 straipsnį 3¹ dalimi:

„3¹. **Motyvuotas nurodymas – atskiru Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos vadovo nustatytos formos administraciniu sprendimu ir tvarka teikiamas Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos įpareigojimas valstybinės žemės patikėtiniui per nuo motyvuoto nurodymo gavimo dienos skaičiuojamą jame nustatytą terminą pateikti dokumentus, informaciją, pašalinti teisės aktų, reglamentuojančių valstybinės žemės, suteiktos valdyti patikėjimo teise, naudojimą, pažeidimus, panaikinti ar pakeisti neteisėtai priimtą administracinį sprendimą, atlikti kitus šiame įstatyme nurodytus veiksmus.**“

4. Pakeisti 2 straipsnio 6¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„6¹. **Specialiosios paskirties projektas – stambiam projektui, Vyriausybės nutarimu pripažintam užtikrinančiu neatidėliotinus valstybės saugumo ir gynybos poreikius, įgyvendinti neurbanizuotoje ir neurbanizuojamoje teritorijoje rengiamas žemės valdos projektas, kuriame nustatomas žemės sklypo (-ų) formavimas, pertvarkymas, ~~paėmimas visuomenės poreikiams~~, naudojimo sąlygos (paskirtis, naudojimo būdas, servitutai).**“

5. Pakeisti 2 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. **Žemės informacinė sistema – valstybės informacinė sistema, skirta valstybinės žemės administravimo procesams skaitmenizuoti, informacijai duomenims apie žemę tvarkyti ir teikti naudotojams, valstybinės žemės patikėtinių administracinėms ir (ar) viešosioms paslaugoms, susijusioms su žemės administravimu, teikti elektroniniu būdu.**“

6. Pakeisti 2 straipsnio 35 dalį ir ją išdėstyti taip:

„35. **Žemėtvarkos schema – specialiojo teritorijų planavimo žemėtvarkos dokumentas, kuriame valstybės, savivaldybės ar vietovės lygmeniu įvardijami kaimo gyvenamųjų vietovių žemės naudmenų naudojimo ir tvarkymo prioritetai.**“

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 7 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. **Valstybinę žemę miestų ir miestelių teritorijų ribose patikėjimo teise perduodant šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytam subjektui, parengiamas Vyriausybės nutarimas, kuriame**

nurodomos visos savivaldybės su joms perduodama valstybine žeme, esančia tų savivaldybių miestų ir miestelių teritorijų ribose. Kartu su Vyriausybės nutarimu kiekvienai savivaldybei yra parengiami ir valstybinės žemės sklypų, perduodamų patikėjimo teise šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytam subjektui, priėmimo–perdavimo aktai. Priėmimo–perdavimo aktuose nurodomi perduodami savivaldybių miestų ir miestelių teritorijų ribose esantys valstybinės žemės sklypai ir nesuformuotų sklypais teritorijų plotus detalizuojantys duomenys ~~ar dokumentai~~, kurie pateikiami Žemės informacinėje sistemoje. Valstybės poreikiams reikalinga valstybinė žemė, kuri neperduodama patikėjimo teise naudoti šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytam subjektui, identifikuojama ir valstybinės žemės perdavimo patikėjimo teise naudoti procesas nustatomas Vyriausybės tvirtinamose taisyklėse. Vyriausybės nutarimą ir priėmimo–perdavimo aktus rengia Aplinkos ministerija, juos ~~derinama~~ **derina** su Nacionaline žemės tarnyba ir savivaldybėmis.“

2. Pakeisti 7 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Nacionalinė žemės tarnyba privalo prižiūrėti, kad Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimas ar Vyriausybės nutarimas, kuriuo buvo perduoti valstybinės žemės sklypai, valstybinės žemės teritorija, kurioje nesuformuoti žemės sklypai, patikėjimo teise šio straipsnio 1 dalies 2 punkte bei 5 ir 6 dalyse nurodytiems subjektams, būtų tinkamai vykdomi. Jeigu savivaldybė nebenaudoja Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendime nurodytoms reikmėms jai patikėjimo teise perduoto valstybinės žemės sklypo, Nacionalinės žemės tarnybos vadovas **Vyriausybės nustatyta tvarka** priima sprendimą dėl šios savivaldybės patikėjimo teisės pasibaigimo. Jeigu viešosios transporto infrastruktūros valdytojas nebenaudoja Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimu jam patikėjimo teise perduoto valstybinės žemės sklypo viešosios transporto infrastruktūros valdytojo veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytiems valstybinėms funkcijoms atlikti, Nacionalinės žemės tarnybos vadovas priima sprendimą dėl šio viešosios transporto infrastruktūros valdytojo patikėjimo teisės pasibaigimo. Jeigu savivaldybė nebenaudoja Vyriausybės nutarimu jai patikėjimo teise perduoto valstybinės žemės sklypo šio straipsnio 3 dalyje nurodytoms reikmėms ar šio straipsnio 5 dalyje nurodyti subjektai nebeatlieka Vyriausybės nutarime nurodytų funkcijų, kurioms įgyvendinti jiems patikėjimo teise buvo perduoti valstybinės žemės sklypai, Nacionalinė žemės tarnyba **arba valstybinės žemės patikėtinis, gavęs Nacionalinės žemės tarnybos sutikimą**, raštu apie tai informuoja Aplinkos ministeriją. Aplinkos ministerija teikia **Vyriausybei** Vyriausybės nutarimo dėl patikėjimo teisės pasibaigimo projektą. Nuo Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimo arba Vyriausybės nutarimo įsigaliojimo dienos šių valstybinės žemės sklypų ar valstybinės žemės ploto, kuriame nesuformuoti žemės sklypai, patikėtinis laikoma Nacionalinė žemės tarnyba.“

3. Pakeisti 7 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Šio straipsnio 5 dalyje nurodyti patikėtiniai negali perduotų miško žemės sklypų ar kitų valstybinės žemės sklypų perduoti ar kitaip perleisti, išnuomoti, perduoti panaudos pagrindais ar perduoti jį naudotis kitu būdu, jų įkeisti ar kitaip suvaržyti daiktinių teisių į juos, jais garantuoti, laiduoti ar kitu būdu užtikrinti savo ir kitų asmenų prievolių įvykdymo, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus dėl žemės servitutų nustatymo sandoriais **ir valstybinės žemės patikėtinio sutikimų išdavimą pagal Statybos įstatymo ir Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatas**. Vyriausybės nutarime gali būti nustatyta ir kitų apribojimų valdyti bei naudoti perduotus miško žemės ar kitus žemės sklypus. Šioje dalyje numatyti apribojimai neriboja valstybinės žemės, valdomos patikėjimo teise, valdytojų teisės sudaryti Saugomų teritorijų įstatyme numatytas apsaugos sutartis.“

4. Pakeisti 7 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Patikėjimo teise savivaldybėms perduodama valstybinės žemės teritorija, esanti miestų ir miestelių teritorijų ribose, kuriose nesuformuoti žemės sklypai, yra identifikuojama priėmimo–perdavimo akte, nurodytame šio straipsnio 4 ir 10 dalyse, ir Žemės informacinėje sistemoje. Suformavus naujus valstybinės žemės sklypus, kurie patenka į priėmimo–perdavimo akto priede nurodytą valstybinės žemės teritoriją, savivaldybės apie šiuos valstybinės žemės sklypus turi paskelbti savo interneto svetainėse ~~ir nurodyti patikslintą nesuformuotos valstybinės žemės plotą~~. Valstybinės žemės sklypo patikėtinis per 3 mėnesius nuo naujo valstybinės žemės

sklypo suformavimo miestų ir miestelių teritorijų ribose turi įregistruoti patikėjimo teises į valstybinės žemės sklypą Nekilnojamojo turto registre.“

5. Pakeisti 7 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Kai valstybinė žemė reikalinga ~~Vyriausybės nutarimu~~ valstybei svarbiais pripažintiems svarbiems projektams ar kitiems teisės aktu nustatyta tvarka valstybei svarbiais pripažintiems projektams, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo nustatyta tvarka regioninės plėtros tarybos pripažintiems regioninės svarbos projektams, kuriuos tokiais projektais pripažįsta regiono plėtros taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymu, taip pat Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme nustatytais atvejais, kai jos reikia stambiems projektams įgyvendinti arba šio įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1–9 punktuose nurodytoms reikmėms ar kitoms valstybės reikmėms, savivaldybei patikėjimo teise perduota valstybinė žemė patikėjimo teise valdyti perduodama Nacionalinei žemės tarnybai **ar kitam Vyriausybės nutarimu kitam įstatyme nustatytam subjektui**. Tokiais atvejais priimant Priimant Vyriausybės nutarimą ar kitą atitinkamą sprendimą dėl žemės paėmimo visuomenės poreikiams ir (ar) Nacionalinės žemės tarnybos sprendimą dėl valstybinės žemės suteikimo regioninės svarbos ar stambiems projektams įgyvendinti, kai žemės paimti visuomenės poreikiams nereikia, Vyriausybės nutarime ar kitame atitinkamame sprendime turi būti nurodoma, kad savivaldybės, kaip atitinkamos valstybinės žemės patikėtinio teisės pasibaigia, ir nurodomas naujas subjektas, kuris tokią žemę valdys patikėjimo teise. Nacionalinė žemės tarnyba per 10 darbo dienų nuo Vyriausybės nutarimo ar kito atitinkamo sprendimo priėmimo apie tai raštu informuoja savivaldybę. Valstybinės žemės patikėjimo teisės perdavimo tvarką nustato Vyriausybė.“

6. Pakeisti 7 straipsnio 13 dalį ir ją išdėstyti taip:

„13. Kai valstybinė žemė patikėjimo teise perduota valdyti savivaldybėms, tačiau yra reikalinga viešosios transporto infrastruktūros valdytojo veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytoms valstybinėms funkcijoms atlikti viešosios transporto infrastruktūros valdytojui, savivaldybei patikėjimo teise perduota valstybinė žemė perduodama Nacionalinei žemės tarnybai **Vyriausybės nustatyta tvarka**. Tokiais atvejais viešosios Viešosios transporto infrastruktūros valdytojas kreipiasi į Nacionalinę žemės tarnybą, nurodydamas valstybinės žemės, perduotos savivaldybei valdyti patikėjimo teise, poreikį viešosios transporto infrastruktūros valdytojo veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytoms valstybinėms funkcijoms atlikti, o Nacionalinė žemės tarnyba per 10 darbo dienų nuo Vyriausybės nutarimo ar kito atitinkamo sprendimo priėmimo apie tai raštu informuoja savivaldybę ir teikia Vyriausybei nutarimo dėl savivaldybės patikėjimo teisės pasibaigimo projektą. Vyriausybei priėmus nutarimą dėl savivaldybės patikėjimo teisės pasibaigimo, nuo šio nutarimo įsigaliojimo dienos valstybinės žemės patikėtinio tampa Nacionalinė žemės tarnyba ir valstybinės žemės sklypai perduodami patikėjimo teise viešosios transporto infrastruktūros valdytojui šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka.“

7. Pripažinti netekusia galios 7 straipsnio 17 dalį.

„17. Nekilnojamojo turto registre įregistruotiems statiniams ir (ar) įrenginiams, kurie vadovaujantis teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais turi būti griaunami, eksploatuoti valstybinės žemės sklypai neformuojami. Šie statiniai ir (ar) įrenginiai išperkami Nacionalinės žemės tarnybos nustatyta tvarka, atlyginant jų rinkos vertę, apskaičiuotą taikant Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą, atsižvelgiant tik į esamą statinių ir įrenginių būklę.“

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„8 straipsnis. Valstybinės žemės perdavimas neatlygintinai ja naudotis (panauda)

1. Sudarant valstybinės žemės panaudos sutartis, valstybinė žemė perduodama laikinai neatlygintinai naudotis valstybės institucijoms, savivaldybėms, miškų urėdijai, valstybinių rezervatų direkcijoms, valstybinių parkų direkcijoms, kitoms iš valstybės ar savivaldybių biudžetų išlaikomoms įstaigoms, tradicinėms religinėms bendruomenėms ir bendrijoms, viešosioms įstaigoms, kurios pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą laikomos

viešojo sektoriaus subjektais. Savivaldybėms, sudarant valstybinės žemės panaudos sutartis, taip pat gali būti perduoti laikinai, iki rezervuoto investicinio valstybinės žemės sklypo (**jo dalies**) nuomos sutarties sudarymo, bet ne ilgiau negu iki rezervuoto investicinio valstybinės žemės sklypo (**jo dalies**) rezervacijos termino pabaigos, neatlygintinai naudotis rezervuoti investiciniai valstybinės žemės sklypai (**jų dalys**) inžinerinei savivaldybės infrastruktūrai įrengti, sutvarkyti ir (ar) investiciniam valstybinės žemės sklypui (**jo daliai**) vystyti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 38 punkto pagrindu. Kitiems Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnyje nurodytiems asmenims, kuriems valstybės turtas (statiniai ar įrenginiai) perduotas panaudos pagrindais neatlygintinai naudotis, perduodami laikinai neatlygintinai naudotis valstybinės žemės sklypai (**jų dalys**), reikalingi šiems statiniams ar įrenginiams eksploatuoti. Kai panaudos pagrindais perduodamas žemės sklypas (**jo dalis**) reikalingas panaudos pagrindais perduotiems statiniams ar įrenginiams eksploatuoti, žemės panaudos sutarties terminas negali būti ilgesnis už statinių ar įrenginių panaudos sutarties terminą. Valstybinė žemė perduodama neatlygintinai naudotis Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nustatytiems objektams eksploatuoti tvarką nustato įstatymai ir Vyriausybės nutarimai.

3. Valstybinės žemės sklypus (**jų dalis**) neatlygintinai naudotis įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka perduoda:

1) savivaldybių tarybos – kai valstybinės žemės sklypai (**jų dalys**) perduoti patikėjimo teise savivaldybėms. Sprendimą perduoti neatlygintinai naudotis valstybinės žemės sklypą (**jo dalį**) priima savivaldybės taryba, o valstybinės žemės panaudos sutartį sudaro savivaldybės meras (toliau – meras) arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius;

2) kituose įstatymuose nurodyti valstybinės žemės patikėtiniai – šių įstatymų nustatytais atvejais, kai valstybinės žemės sklypai (**jų dalys**) jiems perduoti patikėjimo teise;

3) centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas – kai valstybinė žemė priskirta centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo patikėjimo teise valdomam valstybės nekilnojamajam turtui. Sprendimą perduoti neatlygintinai naudotis valstybinės žemės sklypą (**jo dalį**) priima ir valstybinės žemės panaudos sutartį sudaro centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo vadovas;

4) Nacionalinė žemės tarnyba – visais kitais atvejais. Sprendimą perduoti neatlygintinai naudotis valstybinės žemės sklypą (**jo dalį**) priima ir valstybinės žemės panaudos sutartį sudaro Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotas viešojo administravimo funkcijas vykdančiame Nacionalinės žemės tarnybos padalinyje vadovaujamas pareigas einantis valstybės tarnautojas.”

5. Valstybinė žemė šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems subjektams, išskyrus tradicines religines bendruomenes ir bendrijas, perduodama neatlygintinai naudotis tik valstybės ir savivaldybių funkcijoms atlikti. Jeigu perduotas naudotis žemės sklypas (**jo dalis**) naudojamas ne pagal panaudos sutartyje nurodytas sąlygas arba panaudos gavėjas nebeatlieka funkcijų, kurioms buvo perduotas valstybinės žemės sklypas (**jo dalis**), laikoma, kad perduotas neatlygintinai naudotis žemės sklypas (**jo dalis**) naudojamas ne pagal paskirtį, ir panaudos davėjas turi nutraukti panaudos sutartį prieš terminą.

6. Asmenys, kuriems valstybinės žemės sklypai (**jų dalys**) perduoti neatlygintinai naudotis, negali jų perduoti naudotis kitiems asmenims.

7. Prieš savivaldybės tarybai priimant sprendimą dėl patikėjimo teise perduotų valstybinės žemės sklypų (**jų dalių**), kurie atitinka šio įstatymo 36² straipsnio 98 dalyje nustatytus kriterijus, panaudos sandorio sudarymo savivaldybės šio įstatymo 36² straipsnio 87 dalyje nustatyta tvarka ir terminais teikia prašymą Nacionalinei žemės tarnybai patikrinti šio sandorio teisėtumą ir pateikti išvadą. Sandoriai tvirtinami ir Nekilnojamojo turto registre registruojami tik gavus Nacionalinės žemės tarnybos išvadą apie sandorio atitiktį teisės aktų reikalavimams. Gavus Nacionalinės žemės tarnybos išvadą, kad sandoris atitinka teisės aktų reikalavimus, jo sąlygos nekeičiamos. Siekiant pakeisti sandorio sąlygas, savivaldybė parengia naują sandorio projektą ir

kreipiasi į Nacionalinę žemės tarnybą dėl pakartotinos išvados gavimo. Nacionalinei žemės tarnybai pateikus pakartotinę išvadą, ankstesnė laikoma negaliojančia. Dėl savivaldybės tarybos patvirtintų sandorių, kurių sąlygos buvo pakeistos be pakartotinės Nacionalinės žemės tarnybos išvados, panaikinimo Nacionalinė žemės tarnyba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka su pareiškimu kreipiasi į administracinę teisumą, kad būtų apgintas viešasis interesas.

8. Jeigu perduota neatlygintinai naudotis valstybinė žemė paimama naudoti visuomenės poreikiams, valstybinės žemės panaudos sutartis nutraukiama prieš terminą, žemės sklype (**jo dalyje**) esančių statinių bei želdinių vertė ir dėl sutarties nutraukimo patirti nuostoliai žemės naudotojams atlyginami pagal šio įstatymo 47 straipsnį arba pagal Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymą. Valstybinės žemės panaudos sutartis nutraukiama šio įstatymo 47 straipsnyje arba Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatyme nustatyta tvarka atsiskaičius su žemės naudotoju.

9. Savivaldybėms perdavus neatlygintinai naudotis (suteikus panaudai) joms patikėjimo teise perduotus valstybinės žemės sklypus (**jų dalis**), valstybinės žemės sklypų (**jų dalių**) panaudos sutarčių sąlygų vykdymą prižiūri ir kontroliuoja savivaldybės. Savivaldybės, nustačiusios, kad panaudos gavėjas nevykdo sutarties sąlygų, inicijuoja panaudos sutarties nutraukimą įstatymų nustatyta tvarka arba taiko kitus įstatymų nustatytus šalių teisių ir interesų gynimo būdus.

10. Valstybinės žemės sklypai neformuojami ir panaudai nesuteikiami šio įstatymo 9 straipsnio 25 dalyje nurodytais atvejais.

11. Kai pagal teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą keliems savarankiškai funkcionuojantiems statiniams ir (ar) įrenginiams, Nekilnojamojo turto registre įregistruotiems kaip atskiri objektai (pagrindiniai daiktai), eksploatuoti suformuotas vienas valstybinės žemės sklypas, šis žemės sklypas ar jo dalis statiniams ir (ar) įrenginiams eksploatuoti suteikiamas panaudai tik aplinkos ministro nustatyta tvarka nustačius savarankiškai funkcionuojantiems statiniams ir (ar) įrenginiams eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jų tiesioginę paskirtį būtinas žemės sklypo dalis.“

4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Valstybinės žemės sklypus (**jų dalis**) įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka išnuomoja:

1) savivaldybių tarybos – valstybinės žemės sklypus (**jų dalis**), perduotus patikėjimo teise savivaldybėms. Sprendimą išnuomoti valstybinės žemės sklypą (**jo dalį**) priima savivaldybės taryba, o valstybinės žemės nuomos sutartį sudaro meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius;

2) centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas – kai ~~valstybinė žemė~~ **valstybinės žemės sklypas (jo dalis)** yra ~~priskirta~~ **priskirtas** centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo patikėjimo teise valdomam valstybės nekilnojamajam turtui. Sprendimą išnuomoti valstybinės žemės sklypą (**jo dalį**) priima ir valstybinės žemės nuomos sutartį sudaro centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo vadovas;

3) kituose įstatymuose nurodyti valstybinės žemės patikėtiniai – šių įstatymų nustatytais atvejais, kai valstybinės žemės sklypai (**jų dalys**) jiems perduoti patikėjimo teise;

4) Nacionalinė žemės tarnyba – visais kitais atvejais. Sprendimą išnuomoti valstybinės žemės sklypą (**jo dalį**) priima ir valstybinės žemės nuomos sutartį sudaro Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotas viešojo administravimo funkcijas vykdančiame Nacionalinės žemės tarnybos padalinyje vadovaujamas pareigas einantis valstybės tarnautojas.“

2. Pakeisti 9 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Valstybinės žemės **sklypo (jo dalies)** nuomos terminas nustatomas nuomotojo ir nuomininko susitarimu, ne ilgiau kaip 99 metams. Kai ~~išnuomojama~~ **išnuomojamas** valstybinė

valstybinės žemės ūkio paskirties žemė–žemės sklypas (jo dalis), žemės nuomos terminas nustatomas nuomotojo ir nuomininko susitarimu, tačiau negali būti ilgesnis kaip 25 metai. Valstybinės žemės sklypai laikiniams statiniams statyti ir eksploatuoti išnuomojami ~~Statybos įstatyme~~ **statybą leidžiančiame dokumente** nustatytam tokių statinių naudojimo terminui. ~~Visais kitais atvejais valstybinės~~ **Valstybinės** žemės sklypų, išnuomojamų statiniams ar įrenginiams eksploatuoti arba statyti ir eksploatuoti, nuomos terminas nustatomas atsižvelgiant į ekonomiškai pagrįstą statinio ar įrenginio naudojimo trukmę. Valstybinės žemės **sklypo (jo dalies)** nuomos termino nustatymo motyvai turi būti išdėstyti sprendime išnuomoti valstybinės žemės sklypą.“

3. Pakeisti 9 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. ~~Valstybinė žemė~~ **Valstybinės žemės sklypas (jo dalis)**, išskyrus šio straipsnio 6–9¹ ir 28 dalyse nustatytus atvejus, ~~išnuomojama~~ **išnuomojamas** aukciono būdu asmeniui, kuris pasiūlo didžiausią nuomos mokesį. **Kai aukciono būdu išnuomotas valstybinės žemės sklypas (jo dalis) nepradėtas naudoti pagal paskirtį, nėra pradėti rengti statinių ir kitos veiklos projektai ar nėra pradėtos vykdyti kitos aukciono sąlygos, valstybinės žemės nuomos teisė neperleidžiama, siekiant pakeisti sutarties šalį ar sutarties atsisakyti valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininkas kreipiasi dėl vienašalio nuomos sutarties nutraukimo. Aukciono būdu išnuomotame valstybinės žemės sklype (jo dalyje) valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininkui pastačius naujus statinius ar įrenginius, valstybinės žemės nuomos sutartis nenutraukiama. Šiuo atveju, perleidus valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomos teisę, keičiant sutarties šalį ir sudarant susitarimą dėl valstybinės žemės nuomos aukciono būdu sutarties pakeitimo, kitos šios sutarties sąlygos nekeičiamos. Toks valstybinės žemės sklypas (jo dalis) valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininko pageidavimu gali būti jam parduodamas šio įstatymo 11 straipsnio 12 dalyje nustatytais sąlygomis. Valstybinė žemė aukciono būdu ir be aukciono išnuomojama Vyriausybės nustatyta tvarka.“**

4. Pakeisti 9 straipsnio 6 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) jos reikia įgyvendinti ~~Vyriausybės nutarimu~~ valstybei svarbiais pripažintiems projektams ar kitiems teisės aktų nustatyta tvarka valstybei svarbiais pripažintiems projektams, regioninės svarbos projektams, kuriuos tokiais projektais pripažįsta regiono plėtros taryba, vadovaudamasi Regioninės plėtros įstatymu, taip pat Investicijų įstatyme nustatytais atvejais, kai jos reikia stambiems projektams įgyvendinti;“

5. Pakeisti 9 straipsnio 6 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) ji yra reikalinga **pelno nesiekiančiam juridiniam asmeniui, vadovaujantis Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20(2) straipsnio arba Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 22² straipsnio nuostatomis, įgijusiam Atsinaujinančių atsinaujinančių išteklių energijos bendrijai bendrijos ar piliečių energetikos bendrijos**, kai dalyvių susirinkime savivaldybėms ir (ar) savivaldybių valdomoms įmonėms ir įstaigoms priklauso daugiau kaip 51 procento balsų dauguma, o šios bendrijos pagrindinė paskirtis – plėtoti energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybos įrenginius; mažinant energijos nepriteklių ir (ar) teikti naudą pažeidžiamiesiems vartotojams, **statusą (toliau – energetikos bendrija) arba siekiančiam jį įgyti. Kai juridinis asmuo siekia įgyti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos statusą, kartu su prašymu išnuomoti valstybinės žemės sklypą (jo dalį) jis pateikia steigimo dokumentus, kuriuose nustatytas tikslas – teikti aplinkos, ekonominę arba socialinę visuomeninę naudą savo dalyviams ar tą naudą teikti vietose, kuriose jis vykdo veiklą, ir jo pagrindinis tikslas nėra siekti pelno, o siekiančiam įgyti Piliečių energetikos bendrijos statusą pateikiamuose steigimo dokumentuose nurodomas tikslas - teikti aplinkos, ekonominę arba socialinę visuomeninę naudą savo dalininkams, nariams ar dalyviams ar tą naudą teikti vietose, kuriose ji vykdo veiklą, ir jos pagrindinis tikslas nėra pelno siekimas. Be aukciono išnuomotas valstybinės žemės sklypas (jo dalis) naudojamas tik šiame punkte nurodytų energetikos bendrijos veiklos tikslų įgyvendinimui;“**

6. Pakeisti 9 straipsnio 8 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„8. Vykdamą žemės reformą, valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypai kaimo gyvenamojoje vietovėje, formuojami pagal žemės reformos žemėtvarkos projektus **ar kitus žemės**

valdos projektus arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentus, Vyriausybės nustatyta tvarka išnuomojami be aukciono. Pirmumo teisę išsinuomoti tokią žemę turi:“.

7. Papildyti 9 straipsnį 9¹ dalimi ir ją išdėstyti taip:

„9¹. **Kaimo gyvenamojoje vietovėje esantys valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypai, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo nuomos sutarties termino pasibaigimo ar jos nutraukimo, Nacionalinės žemės tarnybos vadovo ar jo įgalioto viešojo administravimo funkcijas vykdančiame Nacionalinės žemės tarnybos padalinyje vadovaujamas pareigas einančio valstybės tarnautojo sprendimu įtraukiami į nuomotinų valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų sąrašą. Į šį sąrašą negali būti įtraukiami valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypai, kurie neturi privažiavimo ar neatitinka kitų žemės ūkio paskirties žemės sklypams keliamų reikalavimų. Sprendimas dėl valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų įtraukimo į nuomotinų valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų sąrašą jo priėmimo dieną paskelbiamas Žemės informacinėje sistemoje ir jį priėmusios institucijos interneto svetainėje. Nuomotinų valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų sąrašė esantys valstybinės žemės sklypai į naujai rengiamus žemės reformos žemėtvarkos projektus ar jiems prilyginamus žemės sklypų planus neįtraukiami. Nuomotinų valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų sąrašė esantys valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypai išnuomojami asmenims, turintiems šio straipsnio 8 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytą pirmumo teisę. Jeigu keli vienodą pirmumo teisę turintys asmenys pageidauja išsinuomoti tą patį valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypą, jis išnuomojamas uždaro aukciono būdu dalyvaujant tik šiems asmenims. Jeigu tokių asmenų nėra, nuomotinų žemės ūkio paskirties sąrašė esantys žemės sklypai išnuomojami asmenims, kurių nuosavybės teise turimi ar iš valstybės nuomojami valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypai ribojasi su pageidaujamu išsinuomoti valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypu (žemės sklypais). Jeigu šioje dalyje nurodytų asmenų nėra, nuomotinų žemės ūkio paskirties žemės sklypų sąrašė esantys žemės sklypai išnuomojami aukciono būdu. Sudarius nuomos sutartį dėl nuomotinų valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypų sąrašė esančio valstybinės žemės sklypo, skelbiamame sąrašė pažymima, kad jis išnuomotas.“**

8. Pakeisti 9 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Prieš savivaldybės tarybai priimant sprendimą dėl patikėjimo teise perduotų valstybinės žemės sklypų, kurie atitinka šio įstatymo 36² straipsnio 98 dalyje nustatytus kriterijus, nuomos savivaldybės šio įstatymo 36² straipsnio 87 dalyje nustatyta tvarka ir terminais teikia prašymą Nacionalinei žemės tarnybai patikrinti šio sandorio teisėtumą ir pateikti išvadą. Sandoriai tvirtinami ir Nekilnojamojo turto registre registruojami tik gavus Nacionalinės žemės tarnybos išvadą apie sandorio atitiktį teisės aktų reikalavimams. Gavus Nacionalinės žemės tarnybos išvadą, kad sandoris atitinka teisės aktų reikalavimus, jo sąlygos nekeičiamos. Siekiant pakeisti sandorio sąlygas, savivaldybė parengia naują sandorio projektą ir kreipiasi į Nacionalinę žemės tarnybą dėl pakartotinos išvados gavimo. Nacionalinei žemės tarnybai pateikus pakartotinę išvadą, ankstesnė laikoma negaliojančia. Dėl savivaldybės tarybos patvirtintų sandorių, kurių sąlygos buvo pakeistos be pakartotinės Nacionalinės žemės tarnybos išvados, panaikinimo Nacionalinė žemės tarnyba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka su pareiškimu kreipiasi į administracinę teisumą, kad būtų apgintas viešasis interesas.“

9. Pakeisti 9 straipsnio 14 dalį ir ją išdėstyti taip:

„14. ~~Be aukciono išnuomotos valstybinės~~ **Valstybinės** žemės nuomos sutartis nutraukiama prieš terminą valstybinės žemės nuomotojo reikalavimu, kai į šią žemę atkuriamos nuosavybės teisės, išskyrus įstatymų, reglamentuojančių piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimą, nustatytus atvejus.“

10. Pakeisti 9 straipsnio 15 dalį ir ją išdėstyti taip:

„15. Vyriausybė nustato be aukciono išnuomotos valstybinės žemės nuomos mokesčio dydžio nustatymo ir mokėjimo tvarką. Nuomininkas valstybinės žemės, išnuomotos be aukciono, nuomos mokesį moka pagal savivaldybės, kurios teritorijoje yra nuomojama valstybinė žemė, tarybos patvirtintą tarifą, nustatytą Vyriausybės nustatyta tvarka. **Valstybinės žemės sklypą (jo**

dali) išnuomojant be aukciono statiniams, nurodytiems šio įstatymo 10 straipsnio 7 dalies 1-2 punktuose, eksploatuoti ar pagal šio įstatymo 10 straipsnio 7 dalies 3 punktą atsinaujinančių išteklių energetikos plėtros projektams įgyvendinti savivaldybės taryba turi teisę sumažinti žemės nuomos mokestį ne daugiau kaip 50 procentų arba visai nuo jo atleisti, savo biudžeto sąskaita, pagal savivaldybės tarybos nustatytus kriterijus. Žemės sklypo nuomotojas kas 3 metus Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perskaičiuoja, išnuomoto be aukciono, nuomos sutartyje turi būti numatyta valstybinės žemės nuomotojo teisė kas 3 metus Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perskaičiuoti valstybinės žemės sklypo, išnuomoto be aukciono, vertę, nuo kurios skaičiuojamas žemės nuomos mokestis. Aukcione išnuomoto valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomos mokestis nemažinamas ir nuo jo neatleidžiama. Valstybinės žemės sklypo (jo dalies), nuomos sutartyje numatoma valstybinės žemės nuomotojo pareiga savo lėšomis perskaičiuoti aukcione išnuomoto valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomos mokesčio dydį, kai šio valstybinės žemės sklypo (jo dalies) vertė, nustatyta nuomos sutarties sudarymo metu, tampa mažesnė už šio valstybinės žemės sklypo (jo dalies) vertę, apskaičiuotą atliekant vertinimą masiniu būdu Vyriausybės nustatyta tvarka, kalendoriniais metais. Išlaidos, susijusios su nuomos mokesčio perskaičiavimu, padengiamos nuomininko, išskyrus atvejus, kai valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininkas nuomos mokesčio perskaičiavimui pateikia individualų turto vertinimą Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatyta tvarka. Perskaičiuotas valstybinės žemės sklypo (jo dalies), išnuomoto aukcione, žemės nuomos mokestis mokamas, jeigu jo dydis yra didesnis už nurodytą valstybinės žemės nuomos sutartyje. Aukcione išnuomojamo valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarka ir terminai nustatomi Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.“

11. Pakeisti 9 straipsnio 17 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) valstybinės žemės nuomininkas naudoja statinius ir (ar) įrenginius ne pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jų tiesioginę paskirtį ir gavęs valstybinės žemės patikėtinio įspėjimą šio pažeidimo nepašalina per 2 metus arba 5 metus, kai vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu turi būti rengiamas vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentas, ar nepateikia valstybinės žemės patikėtinio dokumento, patvirtinančio statybos užbaigimą, ar nesutinka mokėti šio straipsnio 26 dalies 1 punkte nurodyto valstybinės žemės nuomos mokesčio. Apie valstybinės žemės patikėtinio sprendimą įspėti valstybinės žemės nuomininką dėl statinių ir (ar) įrenginių naudojimo ne pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jų tiesioginę paskirtį kaimo gyvenamojoje vietovėje informuojama savivaldybė. Priėmus sprendimą nutraukti valstybinės žemės nuomos sutartį dėl statinių ar įrenginių naudojimo ne pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jų tiesioginę paskirtį, kai tai neatitinka valstybinės žemės nuomos sutarties sudarymo sąlygų, Vyriausybės nustatyta tvarka valstybė išperka teisėtai pastatytus statinius ir įrenginius, atlygindama valstybinės žemės patikėtinis kreipiasi į statinių naudojimo priežiūrą atliekančią instituciją dėl statinių ir (ar) įrenginių nugriovimo (nukėlimo ar pašalinimo) iš valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies). Statinių ir (ar) įrenginių savininkas moka padidintą valstybinės žemės nuomos mokestį, kuris taikomas kol statiniai ir (ar) įrenginiai nėra nugriauti (nukelti ar pašalinti). jų rinkos vertę, apskaičiuotą taikant Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą, atsižvelgiant į statinių ir įrenginių būklę buvusią įspėjimo dėl valstybinės žemės nuomos sutarties nutraukimo metu Padidintas mokestis apskaičiuojamas pagal nekilnojamojo turto vertę, nustatytą taikant individualų turto vertinimą Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatyta tvarka, ir didinamas 10 procentų. Individualus valstybinės žemės sklypo vertinimas atliekamas, kai jis nebuvo atliktas arba buvo atliktas daugiau nei prieš 3 metus. Individualus valstybinės žemės sklypo vertinimas atliekamas nuomotojo lėšomis, inicijavus valstybinės žemės nuomos sutarties nutraukimą. Valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininkui perleidus valstybiniame žemės sklype (jo dalyje) esančius statinius ir (ar) įrenginius, naujasis statinių ir (ar) įrenginių savininkas moka šioje dalyje nurodytą padidintą nuomos mokestį, kol nepašalinami pažeidimai, nurodyti šio straipsnio 17 dalyje. Pašalinus pažeidimus, valstybinės žemės sklypo

(jo dalies) nuomininkas turi kreiptis į valstybinės žemės nuomotoją dėl nuomos sutarties pakeitimo;“.

12. Papildyti 9 straipsnio 17 dalį 5 ir 6 punktais:

„5) panaikinamas energetikos bendrijos statusas ar ji nevykdo veiklos šio straipsnio 6 dalies 8 punkte nurodytiems tikslams įgyvendinti ir gavusi valstybinės žemės patikėtinio įspėjimą šio pažeidimo nepašalina per 3 mėnesius nuo jo gavimo dienos. Šiame punkte nurodytu atveju, priėmus sprendimą nutraukti valstybinės žemės nuomos sutartį, savivaldybių tarybų nustatyta tvarka savivaldybės išperka teisėtai pastatytus statinius ir įrenginius, atlygindamos jų rinkos vertę, apskaičiuotą taikant Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą, atsižvelgiant į tik statinių ir įrenginių būklę buvusią įspėjimo dėl valstybinės žemės nuomos sutarties nutraukimo metu pagal statybai naudotų medžiagų ir statybos darbų vertes išpirkimo metu esančiomis kainomis;

6) kitais Civiliniame kodekse nustatytais žemės nuomos sutarties nutraukimo pagrindais.“

13. Papildyti 9 straipsnį 17¹ dalimi:

„17¹. Valstybinės žemės nuomotojui inicijavus valstybinės žemės nuomos sutarties nutraukimą prieš terminą šio straipsnio 17 dalyje nurodytais atvejais, valstybinės žemės nuomininkas moka padidintą valstybinės žemės nuomos mokestį, kuris taikomas nuo valstybinės žemės patikėtinio įspėjimo apie sutarties nutraukimą dienos, iki nustatoma, kad valstybinės žemės nuomininkas pašalina pažeidimus, nurodytus šio straipsnio 17 dalyje. Padidintas mokestis apskaičiuojamas šio straipsnio 17 dalies 3 punkte nurodyta tvarka. Individualus valstybinės žemės sklypo vertinimas atliekamas, kai jis nebuvo atliktas arba buvo atliktas daugiau nei prieš 3 metus. Individualus valstybinės žemės sklypo vertinimas atliekamas nuomotojo lėšomis, inicijavus valstybinės žemės nuomos sutarties nutraukimą. Valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininkui perleidus valstybiniame žemės sklype (jo dalyje) esančius statinius ir (ar) įrenginius, naujasis statinių ir (ar) įrenginių savininkas moka šioje dalyje nurodytą padidintą nuomos mokestį, kol nepašalinami pažeidimai, nurodyti šio straipsnio 17 dalyje. Pašalinus pažeidimus, valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininkas turi kreiptis į valstybinės žemės nuomotoją dėl nuomos sutarties pakeitimo.“

14. Papildyti 9 straipsnį 17² dalimi ir ją išdėstyti taip:

„17². Pasibaigus valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomos terminui ir valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininkui neprašant jo pratęsti, valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomotojas kreipiasi į valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininką dėl statinių ir (ar) įrenginių iš valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nugriovimo (nukėlimo ar pašalinimo) ar naujos valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomos sutarties sudarymo. Kol nesudaryta nauja nuomos sutartis ir statiniai ir (ar) įrenginiai nėra nugriauti (nukelti ar pašalinti), mokamas padidintas valstybinės žemės nuomos mokestis, kuris apskaičiuojamas šio straipsnio 17 dalies 3 punkte nustatyta tvarka. Individualus valstybinės žemės sklypo vertinimas atliekamas, kai jis nebuvo atliktas arba buvo atliktas daugiau nei prieš 3 metus. Individualus valstybinės žemės sklypo vertinimas atliekamas nuomotojo lėšomis.“

15. Pakeisti 9 straipsnio 25 dalį ir ją išdėstyti taip:

„25. Žemės sklypai neformuojami:

1) Nekilnojamojo turto registre įregistruotiems statiniams ir (ar) įrenginiams, kurie vadovaujantis teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais turi būti griaujami, eksploatuoti. Šie statiniai ir (ar) įrenginiai išperkami valstybinės žemės patikėtinio, teritorijų planavimo dokumentą patvirtinusio subjekto lėšomis Vyriausybės nustatyta tvarka, atlyginant jų rinkos vertę, apskaičiuotą taikant Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą, atsižvelgiant tik į esamą statinių ir įrenginių būklę pagal statybai naudotų medžiagų ir statybos darbų vertes išpirkimo metu esančiomis kainomis. Jei šiame punkte nurodytą teritorijų planavimo dokumentą patvirtina Vyriausybė, statiniai ir

(ar) įrenginiai išperkami teritorijų planavimo dokumento rengimą organizavusios Vyriausybės įgaliotos institucijos lėšomis;

2) Nekilnojamojo turto registre įregistruotiems apleistiems ir ~~(ar) neprižiūrimiems statiniams ir (ar) įrenginiams eksploatuoti~~ (išskyrus atvejus, kai siekiant naudoti apleistą ir ~~(ar) neprižiūrimą~~ statinį pagal paskirtį reikalinga **reikia** atlikti tik paprastąjį **ar kapitalinį** remontą **nedidinant statinio faktinių išorės matmenų: ilgio, aukščio, pločio ir pan.**). Šioje dalyje Valstybinės žemės patikėtinis kreipiasi dėl šiame punkte nurodyti statiniai ir ~~(ar) įrenginiai nurodytų statinių ir (ar) įrenginių nugriovimo (nukėlimo ar pašalinimo) ir statinių naudojimo priežiūrą vykdančią instituciją dėl statinių naudotojų pareigų įgyvendinimo. Statinių ir (ar) įrenginių savininkas moka padidintą valstybinės žemės nuomos mokesį, kuris taikomas kol statiniai ir (ar) įrenginiai nėra nugriauti (nukelti ar pašalinti). Padidintas mokeskis apskaičiuojamas šio straipsnio 17 dalies 3 punkte nurodyta tvarka. išperkami Vyriausybės nustatyta tvarka, atlyginant jų rinkos vertę, apskaičiuotą taikant Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą, atsižvelgiant tik į esamą statinių ir įrenginių būklę“~~

16. Pakeisti 9 straipsnio 27 dalį ir ją išdėstyti taip:

„27. Valstybinė ne miško žemė, apaugusi medžių savaiminukais, **kurie yra inventorizuoti**, žemės ūkio veiklai nenuomojama.“

17. Pakeisti 9 straipsnio 29 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) stambų projektą įgyvendinsiantis investuotojas. Jeigu rezervuotą investicinį valstybinės žemės sklypą pageidauja išsinuomoti keli stambius projektus įgyvendinsiantys investuotojai, žemės sklypas išnuomojamas stambiam projektui, kurio kvalifikacinis balas pagal Investicijų įstatymo ~~15⁴~~**15⁶** straipsnio 3 dalies 4 punktą yra aukštesnis, įgyvendinti. Ekonomikos ir inovacijų ministerija, vadovaudamasi Investicijų įstatymo ~~15⁴~~**15⁶** straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, apskaičiuoja stambaus projekto kvalifikacinį balą ir teikia siūlymą Nacionalinei žemės tarnybai dėl tikslingumo konkrečiam privačių investicijų projekto įgyvendinimui išnuomoti rezervuotą investicinį valstybinės žemės sklypą;“

18. Papildyti 9 straipsnį 30 ir 31 dalimis:

„30. Šio straipsnio 23, 24 ir 26 dalių nuostatos taikomos ir sudarant susitarimus dėl valstybinės žemės nuomos sutarčių pakeitimo.

31. Kai pagal teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą keliems savarankiškai funkcionuojantiems statiniams ir (ar) įrenginiams, Nekilnojamojo turto registre įregistruotiems kaip atskiri objektai (pagrindiniai daiktai), eksploatuoti suformuotas vienas valstybinės žemės sklypas, šis žemės sklypas ar jo dalis išnuomojami tik aplinkos ministro nustatyta tvarka nustačius savarankiškai funkcionuojantiems statiniams ir (ar) įrenginiams eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastre įrašytą jų tiesioginę paskirtį būtinas žemės sklypo dalis.“

5 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 3 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) kai statant naują ir (ar) rekonstruojant esamą statinį **juo** užstatytas žemės plotas didėja iki 10 procentų, palyginti su iki statybos ir (ar) rekonstravimo Nekilnojamojo turto registre įregistruotu (-ais) statiniu (-iais) užstatytu plotu, ir (ar) po statybos, ir (ar) po rekonstravimo statinio bendras plotas didėja iki 10 procentų, palyginti su iki statybos ir (ar) rekonstravimo Nekilnojamojo turto registre įregistruoto šio statinio bendru plotu, – sumą, lygią 10 procentų vidutinės valstybinės žemės sklypo ar jo dalies, jeigu ji buvo nustatyta, rinkos vertės, apskaičiuotos atliekant vertinimą masiniu būdu Vyriausybės nustatyta tvarka;“

2. Pakeisti 10 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Atlyginimas už galimybę statyti valstybinėje žemėje mokamas kiekvienu naujų statinių statybos ir (ar) esamų statinių rekonstravimo atveju. Sumokėjęs atlyginimą už galimybę statyti valstybinėje žemėje, valstybinės žemės sklypo nuomininkas įgyja galimybę įgyvendinti statytojo teisę sumokėto atlyginimo dydį atitinkančia apimtimi, ~~nustatyta~~ **nustatyta** šio straipsnio 3 dalyje. Jeigu valstybinės žemės nuomininkas perleidžia statinius ir (ar) įrenginius, kurie yra valstybinės

žemės sklype arba jo dalyje, kai ji nustatyta, ir yra sumokėjęs atlyginimą už galimybę statyti statinius, naujam valstybinės žemės nuomininkui ir statinių ir (ar) įrenginių savininkui pereina ir galimybė statyti valstybinėje žemėje ar jos dalyje, tokia pačia apimtimi, kokią buvo įgijęs ankstesnis valstybinės žemės nuomininkas ir statinių ir (ar) įrenginių savininkas. Neišdavus statybą leidžiančio dokumento **arba jį panaikinus**, atlyginimas už galimybę statyti valstybinės žemės sklype ar jo dalyje grąžinamas jį sumokėjusiam asmeniui, raštu pateikusiam prašymą Valstybinei mokesčių inspekcijai ir dokumentą, patvirtinantį ~~apie statybą leidžiančio dokumento neišdavimą, kad statybą leidžiantis dokumentas neišduotas ar panaikintas~~. Atlyginimas už galimybę statyti grąžinamas per 3 mėnesius nuo prašymo jį grąžinti pateikimo dienos. Prašyme nurodoma atlyginimo už galimybę statyti mokėtojo atsiskaitomoji sąskaita, į kurią sugrąžinamas įmokėtas atlyginimas.“

3. Pakeisti 10 straipsnio 7 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) įgyvendinant atsinaujinančių išteklių energetikos plėtros projektus, vykdomus Atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos ir jos narių, kai dalininkų ar dalyvių susirinkime savivaldybėms, savivaldybių ~~institucijoms~~ ar įstaigoms priklauso daugiau kaip 51 procento balsų dauguma, o šių bendrijų pagrindinė paskirtis – plėtoti energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybos įrenginius, mažinant energijos nepriteklį ir (ar) teikti naudą pažeidžiamiesiems vartotojams;“.

6 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11 straipsnis. Valstybinės žemės nuosavybės teisės perleidimas

1. Valstybinės žemės sklypus (**jų dalis**) kitų asmenų nuosavybėn įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka perleidžia:

1) centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas – kai valstybinės žemės sklypai (**jų dalys**) pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus yra priskirti įstatymų nustatyta tvarka, pritarus Nacionalinei žemės tarnybai Vyriausybės nustatyta tvarka, parduodamam valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausančiam nekilnojamajam turtui arba viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti pusę ar daugiau balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė, nuosavybės teise priklausančioms statiniams, patalpoms ar jų dalims ir kitų viešųjų įstaigų nuosavybės teise priklausančioms statiniams, patalpoms ar jų dalims, kurių pardavimui centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas konkurencingos procedūros būdu buvo atrinktas kaip atitinkamų paslaugų teikėjas. Valstybinės žemės pirkimo–pardavimo sutartį sudaro centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo vadovas;

2) Vyriausybė – kai šio ir kitų įstatymų nustatytais atvejais valstybinės žemės sklypai (**jų dalys**) yra perduodami neatlygintinai savivaldybių nuosavybėn;

3) Nacionalinė žemės tarnyba – visais kitais atvejais. Sprendimą parduoti valstybinės žemės sklypą (**jo dalį**) priima ir valstybinės žemės pirkimo–pardavimo sutartį sudaro Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotas viešojo administravimo funkcijas vykdančiame Nacionalinės žemės tarnybos padalinyje vadovaujamas pareigas einantis valstybės tarnautojas.

2. Valstybinės žemės **sklypo (jo dalies)** pirkimo–pardavimo sutartyje turi būti numatoma, kad pirkėjas savo lėšomis per 3 mėnesius nuo žemės sklypo (**jo dalies**) perdavimo privalo įregistruoti nuosavybės teisę į žemės sklypą (**jo dalį**) Nekilnojamojo turto registre. Jeigu per nustatytą 3 mėnesių laikotarpį pirkėjas neįregistruoja nuosavybės teisės perėjimo fakto, valstybinės žemės **sklypo (jo dalies)** pardavėjas turi kreiptis į teismą su prašymu dėl valstybinės žemės **sklypo (jo dalies)** pirkimo–pardavimo sutarties įregistravimo ir dėl nuostolių, patirtų dėl sutarties neįregistravimo, atlyginimo.

3. Pagal Žemės reformos įstatymą suformuoti valstybinės žemės sklypai (**jų dalys**) parduodami Žemės reformos įstatymo nustatyta tvarka.

4. Valstybinės žemės sklypai (**jų dalys**), išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nustatytus atvejus, parduodami aukciono būdu asmeniui, kuris už parduodamą žemės sklypą (**jo dalį**) pasiūlo didžiausią kainą.

5. Valstybinės žemės sklypai (**jų dalys**) parduodami be aukciono:

1) jeigu jie užstatyti fiziniams ir juridiniams asmenims nuosavybės teise priklausančiais statiniais ar įrenginiais ir naudojami bei būtini jiems eksploatuoti pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) naudojimo būdą, išskyrus valstybinės žemės sklypus (**jų dalis**), kuriuose pastatyti laikini statiniai, nutiesti tik inžineriniai tinklai ir (ar) pastatyti tik neturintys aiškios funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo arba ūkinės veiklos pobūdžio statiniai, kurie tarnauja pagrindiniam statiniui ar įrenginiui arba jo priklausiniui, išskyrus valstybinės žemės sklypus (**jų dalis**), kurie yra reikalingi viešosioms įstaigoms nuosavybės teise priklausantiems statiniams, patalpoms ar jų dalims eksploatuoti ir yra Vyriausybės nustatyta tvarka, pritarus Nacionalinei žemės tarnybai Vyriausybės nustatyta tvarka, parduodami centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo organizuojamuose viešuose aukcionuose, taip pat išskyrus šio straipsnio 11 dalyje nurodytą išimtį. Valstybinės žemės sklypai (**jų dalys**) parduodami tokio dydžio, kuris yra naudojamas ir būtinas statiniams ar įrenginiams eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jų tiesioginę paskirtį;

2) jeigu teisės aktų nustatyta tvarka jie suteikti sodininkų bendrijoms, – šių bendrijų nariams, taip pat kiti mėgėjų sodo teritorijoje esantys žemės sklypai (**jų dalys**) – jų naudotojams. Sodo sklypai (**jų dalys**), sodininkų bendrijos valdybos sprendimais suteikti bendrijų nariams ir naudotojams iki 1995 m. gegužės 18 d., prilyginami suteiktiems teisės aktų nustatyta tvarka;

3) jeigu teisės aktų nustatyta tvarka jie suteikti individualiems gyvenamiesiems namams statyti miesto ir kaimo gyvenamosiose vietovėse ir už šiuos valstybinės žemės sklypus (**jų dalis**) nustatyta tvarka įmokėtos įmokos pinigais ar valstybės vienkartinėmis išmokomis;

4) jeigu jie įsiterpę tarp privačių žemės sklypų ir neviršija šio įstatymo 9 straipsnio 7 dalyje ar Saugomų teritorijų įstatyme, ar Žemės reformos įstatyme, ar Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatyme, ar Miškų įstatyme nustatyto dydžio, – šių sklypų savininkams;

5) jeigu jie yra su įrengtais akvakultūros tvenkiniais (įskaitant užtvankos įrenginių užimtą žemę), – tvenkiniuose akvakultūrai naudojamų statinių ar įrenginių savininkams. Iš valstybės įsigyto žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir veiklos žemės sklype pobūdis (žuvų veisimas, auginimas ir žvejyba akvakultūros tvenkiniuose) keičiami ne anksčiau kaip po 5 metų nuo šio žemės sklypo įsigijimo dienos;

6) jeigu žemės sklypas valstybei priklauso bendrosios dalinės nuosavybės teise su kitais bendraturčiais – privačiais asmenimis, – šiems bendraturčiams, kai nėra galimybės atidalyti valstybei nuosavybės teise priklausančios žemės sklypo dalies ir suformuoti atskiro žemės sklypo ir išskyrus atvejus, kai sklypas užstatytas statiniais ir (ar) įrenginiais;

7) kitais valstybinės žemės sklypų (**jų dalių**) nuosavybės teisės perleidimą reglamentuojančių įstatymų nustatytais atvejais.

6. Parduodamų valstybinės žemės sklypų dydis nustatomas pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus. Didžiausius parduodamų valstybinės žemės sklypų dydžius nustato Žemės reformos įstatymas ir kiti įstatymai.

7. Valstybinės žemės sklypų (**jų dalių**) pardavimo aukciono būdu ir be aukciono tvarką nustato Vyriausybė. **Parduodant valstybinės žemės sklypą (jo dalį) be aukciono fiziniams asmenims, kurių šeimose mokesčio laikotarpio pradžioje nėra darbingų asmenų ir kuriems nustatytas 0–40 procentų dalyvumo lygis arba kurie yra sukakę senatvės pensijos amžių ar yra nepilnamečiai, taikoma 40 procentų nuolaida nuo apskaičiuotos pardavimo kainos. Taikant šią nuostatą, šeima laikomi asmenys, nurodyti Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 3 punkte. Kainos nuolaida taikoma vienu iš šių atvejų:**

1) vieną kartą tam pačiam fiziniam asmeniui parduodant vieną, ne didesnę kaip 0,06 hektaro žemės sklypą (jo dalį) gyvenamosios paskirties pastatų naudojimui, esantį iki 1995 m. birželio 1 d. nustatytą tvarka patvirtintose miestų ribose ir iki minėtos datos miestams priskirtose teritorijose;

2) vieną kartą tam pačiam fiziniam asmeniui parduodant vieną, ne didesnę kaip 0,15 hektaro žemės sklypą (jo dalį) gyvenamosios paskirties pastatų naudojimui, esantį kaimo gyvenamosiose vietovėse ir po 1995 m. birželio 1 d. miestams priskirtose teritorijose.“

8. Žemės ūkio paskirties ir miškų ūkio paskirties valstybinės žemės **sklypų (jų dalių)**, taip pat gamtos ir kultūros paveldo objektų teritorijose bei kitose saugomose teritorijose esančios valstybinės žemės **sklypų (jų dalių)** perleidimo ypatumus gali nustatyti kiti įstatymai.

9. Vandens telkiniai, išskyrus priskirtus valstybinės reikšmės paviršiniams vandens telkiniams, šio įstatymo ir Žemės reformos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis gali būti perleidžiami fizinių ir juridinių asmenų nuosavybėn.

10. Valstybinės žemės sklypų (**jų dalių**), reikalingų naujos branduolinės (atominės) elektrinės, nurodytos Lietuvos Respublikos branduolinės (atominės) elektrinės įstatyme, projektui įgyvendinti, perleidimo tvarką ir sąlygas nustato Branduolinės (atominės) elektrinės įstatymas.

11. ~~Valstybinė žemė~~ **Valstybinės žemės sklypai (jų dalys)** negali būti parduodama privačion nuosavybėn, jeigu pagal teritorijų planavimo dokumentus nustatyta, kad statiniai ir (ar) įrenginiai, esantys ~~valstybinėje žemėje~~ **valstybinės žemės sklype (jo dalyje)**, turi būti nugriauti (nukelti ar pašalinti).

12. Aukciono būdu išnuomotame valstybinės žemės sklype (jo dalyje) valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininkui pastačius naujus statinius ar įrenginius, valstybinės žemės sklypas (jo dalis) valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininko pageidavimu gali būti jam parduodamas be aukciono už valstybinės žemės sklypo (jo dalies) kainą pagal rinkos vertę, apskaičiuotą taikant Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą, išskyrus atvejus, kai kiti įstatymai nustato kitaip. Valstybinės žemės sklypas (jo dalis) valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomininkui gali būti parduodamas tik tokio dydžio, koks yra būtinas statiniams ir (ar) įrenginiams eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jų tiesioginę paskirtį.

13. Valstybinės žemės sklypai neformuojami ir neparduodami šio įstatymo 9 straipsnio 25 dalyje nurodytais atvejais.

14. Kai pagal teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą keliems savarankiškai funkcionuojantiems statiniams ir (ar) įrenginiams, Nekilnojamojo turto registre įregistruotiems kaip atskiri objektai (pagrindiniai daiktai), eksploatuoti suformuotas vienas valstybinės žemės sklypas, šis žemės sklypas ar jo dalis parduodamas tik aplinkos ministro nustatyta tvarka nustačius savarankiškai funkcionuojantiems statiniams ir (ar) įrenginiams eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jų tiesioginę paskirtį būtinas žemės sklypo dalis.“

7 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiu galios 15 straipsnio 1 dalies 2 punktą.

~~2) kurie pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus numatyti statiniams ir įrenginiams, reikalingiems savivaldybių funkcijoms atlikti, statyti ir eksploatuoti;~~

2. Papildyti 15 straipsnį 4 dalimi:

„4. Pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus statiniams ir įrenginiams, reikalingiems savivaldybių funkcijoms atlikti, statyti ir eksploatuoti Vyriausybės nutarimu iki 2024 m. gruodžio 31 d. savivaldybėms perduoti nuosavybėn neatlygintinai valstybinės žemės sklypai, kuriuose nėra savivaldybės statinių ar įrenginių, neparduodami. Išnykus poreikiui atlikti savivaldybės funkcijas, savivaldybė grąžina jai nuosavybėn perduotus žemės sklypus valstybei šio įstatymo nustatyta tvarka.“

8 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 22 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Žemės servitutai nustatomi Civilinio kodekso nustatytais pagrindais. Servitutų nustatymo administraciniu aktu atvejai ir tvarka nustatomi šiame straipsnyje. Administraciniu aktu servitutai nustatomi Nacionalinės žemės tarnybos vadovo arba jo įgalioto viešojo administravimo

funkcijas vykdančiame Nacionalinės žemės tarnybos padalinyje vadovaujamas pareigas einančio valstybės tarnautojo sprendimu. **Administraciniu aktu nustatyto servituto plotas tikslinamas Nacionalinės žemės tarnybos vadovo arba jo įgalioto viešojo administravimo funkcijas vykdančiame Nacionalinės žemės tarnybos padalinyje vadovaujamas pareigas einančio valstybės tarnautojo sprendimu, kai, atlikus žemės sklypo kadastrinius matavimus, pasikeitė žemės sklypo plotas, ribos ir dėl to pasikeitė servituto plotas, tačiau kiti teritorijų planavimo dokumente ar žemės valdos projekte nustatyti servituto parametrai – rūšis, turinys, vieta, plotis, atstumas nuo konkretaus objekto – nepasikeitė.**“

2. Pakeisti 22 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Savivaldybių ir privačios žemės sklypams servitutai administraciniu aktu nustatomi tik tada, kai servitutas negali būti suprojektuotas laisvos valstybinės žemės fondo žemėje (tais atvejais, kai viešpataujančiuoju tampantis daiktas nesiriboja su laisvos valstybinės žemės fondo žeme arba ribojasi su ja, bet dėl laisvoje valstybinėje žemėje esančių šlaitų, griovių, pelkėtų vietų, miško ar kitų vietovės ypatumų, servituto nustatymas šiai žemei neužtikrintų tinkamo viešpataujančiuoju tampačio daikto naudojimo pagal paskirtį). Teritorijų planavimo dokumentų arba žemės valdos projektų ir žemės sklypų planų rengimas šio straipsnio 2 dalies 8 punkte nustatytu atveju finansuojamas **teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą, kurio pagrindu buvo suformuotas žemės sklypas, patvirtinusio subjekto lėšomis**. Fizinį ir (ar) juridinių asmenų pageidavimu teritorijų planavimo dokumentai arba žemės valdos projektai ir žemės sklypų planai gali būti rengiami jų lėšomis.“

3. Pakeisti 22 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Žemės savininkas ar valstybinės žemės patikėtinis dėl nuostolių, atsiradusių dėl Nekilnojamojo turto registre įregistruoto servituto nustatymo, atlyginimo turi teisę kreiptis į viešpataujančiojo daikto savininką, konkurso laimėtoją, o kai nustatytas servitutas prieiti ar privažiuoti prie gamtos ir kultūros paveldo teritorinių kompleksų ir objektų, įrašytų į Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, – į valstybės ar savivaldybės instituciją, atsakingą už šių kompleksų ir objektų apsaugą; kai nustatytas servitutas, reikalingas stambiam projektui arba valstybei svarbiam projektui įgyvendinti, – į stambų projektą ar valstybei svarbų projektą įgyvendinantį investuotoją; kai nustatytas servitutas, reikalingas žemės sklypams, reikalingiems karinei infrastruktūrai, pritaikyti ir (ar) sukurti, – į Krašto apsaugos ministeriją ar kitą krašto apsaugos sistemos instituciją, naudojančią valstybinės žemės sklypą; kai nustatytas servitutas įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektą, suteikiantis teisę tiesti inžinerinius tinklus ar kelius ir takus, jais naudotis ir juos prižiūrėti, – į valstybės instituciją, atsakingą už ypatingos valstybinės svarbos projekto įgyvendinimą, **arba viešpataujančiojo daikto savininką**. Nuostolių dydis ir atlyginimo terminai nustatomi viešpataujančiojo ir tarnaujančiojo daiktų savininkų ar valstybinės žemės patikėtinų susitarimu, o kai servitutas nustatytas prieiti ar privažiuoti prie gamtos ir kultūros paveldo teritorinių kompleksų ir objektų, įrašytų į Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, – valstybės ar savivaldybės institucijos, atsakingos už tokių kompleksų ir objektų apsaugą, ir tarnaujančiojo daikto savininko ar valstybinės žemės patikėtinio susitarimu; kai nustatytas servitutas, reikalingas stambiam projektui įgyvendinti, – investuotojo, įgyvendinančio stambų projektą, ir tarnaujančiojo daikto savininko ar valstybinės žemės patikėtinio susitarimu; kai nustatytas servitutas, reikalingas žemės sklypams, reikalingiems karinei infrastruktūrai, pritaikyti ir (ar) sukurti, – Krašto apsaugos ministerijos ar kitos krašto apsaugos sistemos institucijos, naudojančios valstybinės žemės sklypą, ir tarnaujančiojo daikto savininko ar valstybinės žemės patikėtinio susitarimu. Šalims nesusitarus, ginčus dėl nuostolių dydžio ir atlyginimo Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka sprendžia teismas. Kai servitutas nustatomas administraciniu aktu, susitarimas dėl nuostolių atlyginimo nereikalingas, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtinui atlyginama sunaikintų želdinių, pasėlių, iškirto miško rinkos vertė ir **kiti** nuostoliai, atsiradę dėl galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą praradimo. ~~Vienkartinės ar periodinės kompensacijos~~ **Kompensacijos**, mokamos už naudojamąsi administraciniu aktu nustatytu servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ~~ar valstybinės žemės~~

patikėtiniui dydis apskaičiuojamas ir mokamas Vyriausybės nustatyta tvarka, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip. **Kompensacija tarnaujančiojo daikto savininkui išmokama vieną kartą arba dalimis per laikotarpį, ne ilgesnį kaip 3 metai, sutartą su viešpataujančio daikto savininku pagal suderintą grafiką, išskyrus atvejus, kai kituose įstatymuose nustatyta kitaip.**“

4. Pakeisti 22 straipsnio 10 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) Miškų įstatyme nustatyti subjektai – Vyriausybės nutarimais valstybinės miško žemės sklypams, perduotiems patikėjimo teise, jų valstybinėms funkcijoms atlikti;“.

5. Pakeisti 22 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Žemės sklypams, jeigu teritorijų planavimo dokumente ar žemės valdos projekte nebuvo suprojektuoti sprendiniai dėl patekimo per šiuos žemės sklypus į kitą žemės sklypą ar statinį, tarnaujančiojo žemės sklypo savininko sutikimu, servitutai gali būti nustatomi sandoriu. Teritorijų planavimo dokumentų arba žemės valdos projektų ir žemės sklypų planų rengimas finansuojamas valstybės biudžeto ir (ar) savivaldybių biudžetų lėšomis Vyriausybės nustatyta tvarka. Fizinį ir (ar) juridinių asmenų pageidavimu teritorijų planavimo dokumentai arba žemės valdos projektai ir žemės sklypų planai rengiami jų lėšomis.“

6. Pakeisti 22 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Valstybinės žemės patikėtiniams nustatant servitutus sandoriu, kompensacijos, mokamos tarnaujančiojo daikto savininkui, dydis už naudojamą sandoriu nustatytu servitutu apskaičiuojamas Vyriausybės nustatyta tvarka, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip. **ar valstybinės žemės patikėtiniui atlyginant sunaikintų želdinių, pasėlių, iškirto miško rinkos vertę ir kitus nuostolius, atsiradusius dėl galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą praradimo. Nuostolių dydis apskaičiuojamas ir atlyginimo terminai nustatomi viešpataujančiojo ir tarnaujančiojo daiktų savininkų susitarimu Vyriausybės nustatyta tvarka, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.**“

9 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Sprendimą pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (-us) priima detalųjį planą ar vietovės lygmens bendrąjį planą, kuriame nustatomas detaliojo plano teritorijos naudojimo reglamentas, specialiojo teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą tvirtinanti institucija ~~kartu~~ su sprendimu patvirtinti vieną iš nurodytų dokumentų, o teritorijoje, kuriai detalieji planai ar vietovės lygmens bendrieji planai, kuriuose nustatomas detaliųjų planų teritorijos naudojimo reglamentas, neparengti ir (ar) nepradėti rengti, sprendimą pakeisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu šis parengtas, priima meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius. Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo keitimo tvarką ir sąlygas nustato Vyriausybė.“

2. Pakeisti 23 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Žemės sklypo naudojimo būdas nustatomas ir keičiamas pagal teritorijų planavimo dokumentus ar žemės valdos projektus. Valstybinės žemės sklypo, reikalingo karinei infrastruktūrai, naudojimo būdas nustatomas pagal karinės infrastruktūros projektą. Žemės sklypams nustatomi šio įstatymo 24–28 straipsniuose nurodyti žemės naudojimo būdai. Žemės naudojimo būdų turinį nustato Vyriausybė arba jos ~~įgaliotos institucijos~~ **įgaliota institucija.**“

10 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Negali būti sujungiami, padalijami, ~~atidalijami~~ ar perdalijimo būdu pertvarkomi areštuoti žemės sklypai arba ~~teisminio ginčo objektu esantys~~ žemės sklypai, **kurie yra teisminio ginčo objektai.**“

11 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusiu galios 32 straipsnio 6 dalies 2 punktą:

„2) organizuoja savivaldybės teritorijos ar jos dalies žemėtvarkos schemų ir kaimo plėtros žemėtvarkos projektų, žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų rengimą;“

12 straipsnis. 34 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 34 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„34 straipsnis. Žemės informacinė sistema

1. Žemės informacinės sistemos paskirtis – efektyviai planuoti, ~~valdyti~~ ir administruoti valstybinę žemę, elektroninėmis priemonėmis užtikrinti ~~vieningą bendrą~~ žemės administravimo ir tvarkymo procesą ir valstybinės žemės patikėtinių įgyvendinimo funkcijas, bei jų kontrolę ir žemės naudojimo valstybinę priežiūrą, taip pat tvarkyti ir teikti naudotojams ~~informaciją~~ **duomenis** apie Lietuvos Respublikos žemės fondą, žemės naudmenų sudėtį ir ~~kitą informaciją~~ **kitus duomenis** apie žemę. ~~Žemės valdymo ir naudojimo funkcijos, įskaitant ir valstybinės žemės patikėtinių sutikimų, susitarimų ar sutarčių teikimą, vykdomos naudojantis Žemės informacine sistema.~~ **Žemės informacinė sistema pasiekama ir paslaugos teikiamos tik per Topografijos, inžinerinės infrastruktūros teritorijų planavimo ir statybos elektroninių vartų informacinę sistemą.** Valstybinės žemės patikėtinių sutikimai, išskyrus atvejus, kai dėl jų kreipiamasi kartu pateikiant prašymą išduoti statybą leidžiantį dokumentą, išduodami atitinkamo patikėtinio nustatyta tvarka ir sprendimas ~~dėl sutikimo išdavimo išduoti sutikimą~~ arba atsisakymo jį išduoti **jo neišduoti**, priimamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo išduoti sutikimą gavimo dienos.

2. Žemės informacinės sistemos valdytoja – Aplinkos ministerija. Žemės informacinės sistemos tvarkytojas **ar tvarkytojai, duomenų valdytojas ar valdytojai ir duomenų tvarkytojas ar tvarkytojai** skiriamas **skiriami** aplinkos ministro tvirtinamuose Žemės informacinės sistemos nuostatuose ~~nustatyta tvarka.~~

3. Žemės informacinės sistemos tvarkytojo **ar tvarkytojų ir duomenų tvarkytojo ar tvarkytojų** funkcijos finansuojamos iš Aplinkos ministerijai atitinkamais metais patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų ir (arba) kitų lėšų.“

13 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 35 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Žemės išteklių stebėsenos informacinės sistemos valdytoja – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija. Žemės išteklių stebėsenos informacinės sistemos tvarkytojas **ar tvarkytojai, duomenų valdytojas ar valdytojai ir duomenų tvarkytojas ar tvarkytojai** skiriamas **skiriami** žemės ūkio ministro tvirtinamuose Žemės išteklių stebėsenos informacinės sistemos nuostatuose ~~nustatyta tvarka.~~“

2. Pakeisti 35 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Žemės išteklių stebėsenos informacinės sistemos tvarkytojo **ar tvarkytojų ir duomenų tvarkytojo ar tvarkytojų** funkcijos finansuojamos iš Žemės ūkio ministerijai atitinkamais metais patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų ir (arba) kitų lėšų.“

14 straipsnis. VI¹ skyriaus pakeitimas

Pakeisti VI¹ skyrių ir jį išdėstyti taip:

„VI¹ SKYRIUS**VALSTYBINĖS ŽEMĖS PATIKĖTINIŲ VEIKLOS KONTROLĖ**

36¹ straipsnis. Valstybinės žemės patikėtinių veiklos valstybinę kontrolę atliekančios institucijos ir jų kompetencija

1. Valstybinės žemės patikėtinių, turinčių teisę sudaryti šiame įstatyme nustatytus valstybinės žemės sandorius, veiklos **valstybinę** kontrolę vykdo Nacionalinė žemės tarnyba ~~pagal aplinkos ministro tvirtinamas taisykles.~~

2. Vyriausybė **Aplinkos ministras:**

1) nustato valstybinės žemės patikėtinių veiklos **valstybinės kontrolės, išorinio vertinimo** taisykles;

2) atlieka kitas šio ir kitų įstatymų nustatytas funkcijas pagal kompetenciją.

3. Nacionalinė žemės tarnyba:

1) tikrina, ar valstybinės žemės patikėtinių sudaryti sandoriai ar patvirtinti administraciniai sprendimai, susiję su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, neprieštarauja įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir kitiems teisės aktams;

2) tvirtina valstybinės žemės patikėtinių veiklos valstybinės kontrolės procedūrų organizavimo aprašą kartu patvirtinant valstybinės žemės patikėtinių rizikingumo vertinimą ir surašomų dokumentų formas;

23) šio įstatymo 8 straipsnio 7 dalyje ir 9 straipsnio 11 dalyje nurodytais atvejais teikia išvadą dėl sandorio atitikties teisės aktų reikalavimams ir galimybės jį registruoti Nekilnojamojo turto registre arba dėl nustatytų trūkumų ir galimybės juos pašalinti sandorio šalių susitarimu;

34) šio įstatymo 36² straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka ~~šiuo~~ **nurodo** panaikinti arba pakeisti neteisėtus valstybinės žemės patikėtinių sudarytus sandorius ar ~~patvirtintus~~ **priimtus** administracinius sprendimus, susijusius su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu;

45) kreipiasi į teismą, kai valstybinės žemės patikėtiniai nesutinka panaikinti ar pakeisti neteisėtai sudarytų sandorių ar ~~patvirtintų~~ **priimtų** administracinių sprendimų, susijusių su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, taip pat kai nevykdo ~~privalomojo~~ **motyvuoto** nurodymo reikalavimo.;

6) konsultuoja ir teikia metodinę pagalbą, susijusią su valstybinės žemės sandorių sudarymo procesu ir administracinių sprendimų, susijusių su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, priėmimu, atlieka kitus prevencinius veiksmus, kuriais siekiama sumažinti pažeidimų sudarant valstybinės žemės sandorius ir priimant su valstybine žeme susijusius administracinius sprendimus: teisės aktų analizę, informacijos apie teisės aktų taikymą vertinimą ir viešinimą, prevencinius patikrinimus.

4. Nacionalinė žemės tarnyba turi teisę:

1) susipažinti su valstybinės žemės patikėtinių priimtais administraciniais sprendimais, susijusiais su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu;

2) ~~privalomuoju nurodymu~~ pareikalauti iš valstybinės žemės patikėtinių priimtų administracinių sprendimų ar sandorių, taip pat visos su jų sudarymu susijusios informacijos ir medžiagos, ~~kurie susiję~~ **susijusių** su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu ir ~~kurie nėra viešinami~~ **neviešinamų**, kopijų, ~~taip pat~~ valstybinės žemės patikėtinių kolegialių valdymo organų posėdžių protokolų kopijų. Šis pareikalavimas turi būti įvykdytas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jo gavimo dienos;

3) kreiptis į valstybinės žemės patikėtinius dėl informacijos, susijusios su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, pateikimo;

4) išnykus aplinkybėms, ~~kurios buvo pagrindas sustabdyti administracinį sprendimą dėl kurių buvo sustabdytas administracinis sprendimas,~~ teikti ~~pasiūlymą~~ **motyvuotą nurodymą** pakeisti ar panaikinti administracinį sprendimą, susijusį su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, arba reikalauti, kad būtų neatidėliojant įgyvendinamas įstatymas, vykdomas Vyriausybės nutarimas, motyvuotu nurodymu ~~tokį pasiūlymą~~ **ši nurodymą** ar reikalavimą atšaukti, jeigu ~~jie jis dar neįvykdyti~~ **neįvykdytas;**

5) **vadovaujantis Teritorijų planavimo, statybos ir žemės valstybinės priežiūros įstatymo nustatytais pagrindais,** kreiptis į Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją dėl žemės naudojimo valstybinės priežiūros patikrinimų atlikimo ir (ar) rezultatų apie atliktus patikrinimus pateikimo.

5. Nacionalinė žemės tarnyba, nustačiusi, kad, remiantis valstybinės žemės patikėtinių administraciniu sprendimu, susijusiu su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, neatitinkančiu šio ar kitų įstatymų ir teisės aktų, yra sudarytas sandoris valstybinės žemės patikėjimo teisės įgyvendinančio subjekto vardu ir tas sandoris pažeidžia viešąjį interesą, taip pat kai yra kitų

įstatymų nustatytų sandorių negaliojimo pagrindų, bendrosios kompetencijos teismui pareiškia ieškinį dėl viešojo intereso gynimo Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

6. Nacionalinė žemės tarnyba, nustačiusi, kad valstybinės žemės patikėtinių priimti administraciniai sprendimai ar veiksmai (neveikimas), susiję su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, pažeidžia viešąjį interesą, ~~dėl tokių administracinių sprendimų ar veiksmų (neveikimo)~~ Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka kreipiasi į administracinį teismą su pareiškimu, kad būtų apgintas viešasis interesas.

7. Jeigu valstybinės žemės patikėtiniai priėmė administracinius sprendimus, susijusius su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, kuriais remiantis sudaromi viešąjį interesą pažeidžiantys sandoriai, arba jeigu valstybinės žemės patikėtiniai priėmė administracinius sprendimus, susijusius su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, kurie gali pažeisti viešąjį interesą, Nacionalinė žemės tarnyba šio įstatymo 36² straipsnio 42 dalyje nustatyta tvarka savo **motyvuotu** nurodymu sustabdo tokių ~~savivaldybių administravimo subjektų~~ **valstybinės žemės patikėtinių priimtų administracinių** sprendimų vykdymą ir sandorių pasirašymą.

8. Įgyvendindama funkcijas, numatytas šiame skyriuje, dėl savivaldybių, kaip valstybinės žemės patikėtinių, veiksmų, Nacionalinė žemės tarnyba informuoja Vyriausybės atstovą įstaigą, o Vyriausybės atstovą įstaigą dėl savivaldybių veiksmų, susijusių su valstybinės žemės patikėtinio funkcijų įgyvendinimu, priežiūros neatlieka; jeigu procedūros Vyriausybės atstovo įstaigoje jau pradėtos, jos nutraukiamos įstaigos iniciatyva.

36² straipsnis. Nacionalinės žemės tarnybos funkcijų atlikimo tvarka

1. ~~Nustačiusi, kad valstybinės žemės patikėtinio priimtas administracinis sprendimas, susijęs su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, neatitinka šio ar kitų įstatymų arba Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų, Nacionalinė žemės tarnyba:~~

1) **nustačiusi, kad valstybinės žemės patikėtinio priimtas administracinis sprendimas, susijęs su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, neatitinka šio ar kitų įstatymų arba Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų,** teikia atitinkamam valstybinės žemės patikėtinui motyvuotą ~~pasiūlymą~~ **nurodymą** pakeisti ar panaikinti administracinį sprendimą, susijusį su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu. Nacionalinės žemės tarnybos ~~pasiūlymą~~ **motyvuotą nurodymą** valstybinės žemės patikėtinis turi apvarstyti **per vieną mėnesį nuo nuo motyvuoto nurodymo gavimo dienos** ir apie priimtą sprendimą informuoti jį per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos;

2) ~~jeigu valstybinės žemės patikėtinis, apvarstęs Nacionalinės žemės tarnybos pasiūlymą, atsisako ginčijamą administracinį sprendimą, susijusį su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, pakeisti ar panaikinti, per 10 darbo dienų nuo pranešimo apie atsisakymą patenkinti pasiūlymą gavimo dienos, įvertinusi atsisakymo motyvus, ši administracinį sprendimą skundžia administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. nustačiusi, kad valstybinės žemės patikėtinis neįgyvendina įstatymų, nevykdo Vyriausybės nutarimų, susijusių su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, pateikia atitinkamam valstybinės žemės patikėtinui motyvuotą nurodymą neatidėliojant įgyvendinti įstatymą ir vykdyti Vyriausybės nutarimą, susijusius su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu. Nacionalinės žemės tarnybos motyvuotą nurodymą valstybinės žemės patikėtinis turi apvarstyti per vieną mėnesį nuo motyvuoto nurodymo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Nacionalinei žemės tarnybai per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos;~~

3) jeigu valstybinės žemės patikėtinis, apvarstęs Nacionalinės žemės tarnybos motyvuotą nurodymą, atsisako ginčijamą administracinį sprendimą, susijusį su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, pakeisti ar panaikinti arba jei, apvarstęs šios dalies 2 punkte nurodytą Nacionalinės žemės tarnybos motyvuotą nurodymą, atsisako jį vykdyti, per 10 darbo dienų nuo pranešimo apie atsisakymą patenkinti ar vykdyti motyvuotą nurodymą gavimo dienos, įvertinusi atsisakymo motyvus, Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka kreipiasi į teismą dėl šio valstybinės žemės patikėtinio neveikimo.

~~2. Nustačiusi, kad valstybinės žemės patikėtinis neįgyvendina įstatymų, nevykdo Vyriausybės nutarimų, susijusių su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje nurodytą atvejį, Nacionalinė žemės tarnyba:~~

~~1) pateikia atitinkamam valstybinės žemės patikėtinui privalomąjį nurodymą neatidėliojant įgyvendinti įstatymą, vykdyti Vyriausybės nutarimą, susijusius su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu. Nacionalinės žemės tarnybos privalomąjį nurodymą valstybinės žemės patikėtinis turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį ir apie priimtą sprendimą pranešti Nacionalinei žemės tarnybai per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos;~~

~~2) jeigu valstybinės žemės patikėtinis, apsvarstęs šios dalies 1 punkte nurodytą Nacionalinės žemės tarnybos privalomąjį nurodymą, atsisako jį vykdyti, per 10 darbo dienų nuo pranešimo apie atsisakymą įvykdyti privalomąjį nurodymą gavimo dienos, įvertinusi atsisakymo motyvus, Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka kreipiasi į teismą dėl šio valstybinės žemės patikėtinio neveikimo.~~

32. Nacionalinė žemės tarnyba, nustačiusi, kad valstybinės žemės patikėtinis priėmė neteisėtą administracinį sprendimą, susijusį su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, kuriuo remiantis gali būti sudarytas viešąjį interesą pažeidžiantis sandoris, arba kad **subjekto valstybinės žemės patikėtinio** priimtas administracinis sprendimas **nėra įgyvendintas ir pažeidžia viešąjį interesą:**

1) ~~ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po neteisėto administracinio sprendimo, kai nustatoma, kad valstybinės žemės patikėtinis priėmė neteisėtą administracinį sprendimą, susijusį su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, kuriuo remiantis gali būti sudarytas viešąjį interesą pažeidžiantis sandoris arba, kai priimtas valstybinės žemės patikėtinio administracinis sprendimas, susijęs su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, nėra įgyvendintas ir pažeidžia viešąjį interesą, susijusio su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, priėmimo savo motyvuotu nurodymu stabdo jo vykdymą ir sandorio pasirašymą ir motyvuotu nurodymu nurodo administracinį sprendimą, susijusį su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, pakeisti ar panaikinti;~~

~~2) ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo nurodymo priėmimo dienos atitinkamam valstybinės žemės patikėtinui motyvuotu pasiūlymu nurodo administracinį sprendimą, susijusį su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, pakeisti ar panaikinti;~~

2) per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie atsisakymą tenkinti motyvuotą **pasiūlymą nurodymą** gavimo dienos, jeigu valstybinės žemės patikėtinis, apsvarstęs Nacionalinės žemės tarnybos **pasiūlymą motyvuotą nurodymą**, atsisako pakeisti ar panaikinti administracinį sprendimą, susijusį su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, įvertinusi atsisakymo motyvus, kreipiasi į teismą su pareiškimu arba ieškiniu prašydama teismo imtis pareiškimo arba ieškinio užtikrinimo priemonių.

43. Nacionalinė žemės tarnyba, nustačiusi, kad valstybinės žemės patikėtinio priimti administraciniai sprendimai ar veiksmai (neveikimas), susiję su suteiktos patikėjimo teisės įgyvendinimu, pažeidžia viešąjį interesą, nepasinaudojusi administracinio sprendimo vykdymo sustabdymo teise, tokius administracinius sprendimus ar veiksmus (neveikimą) skundžia teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo patikėtinio atsisakymo **vykdyti motyvuotą nurodymą** ar neveikimo per nustatytą terminą pateikti savo sprendimą dienos.

54. Visais atvejais apie savivaldybės administravimo subjektui pateiktą motyvuotą ~~pasiūlymą ar privalomąjį~~ nurodymą Nacionalinė žemės tarnyba informuoja merą. Meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su šia informacija supažindinti savivaldybės tarybos narius tarybą.

65. Nacionalinė žemės tarnyba informaciją apie pradėtus **valstybinės** kontrolės veiksmus teikia per Žemės informacinę sistemą.

76. Valstybinės žemės patikėtiniai neturi teisės sudaryti sandorių, jeigu Nacionalinė žemės tarnyba nustatė pažeidimą arba pradėjo pažeidimo procedūrą ir ši informacija buvo pateikta Žemės informacinėje sistemoje. Sandoriai, sudaromi Nacionalinei žemės tarnybai pradėjus pažeidimo

procedūrą ar nustačius pažeidimą, laikytini negaliojančiais (niekiniais) ir dėl jų vykdymo sustabdymo ir pripažinimo negaliojančiais Nacionalinė žemės tarnyba privalo kreiptis į teismą.

87. Nacionalinė žemės tarnyba teikia išvadą dėl šio įstatymo 8 straipsnio 7 dalyje ir 9 straipsnio 11 dalyje nurodytų sandorių, atitinkančių šio straipsnio 98 dalyje nustatytus kriterijus, atitikties jų sudarymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams. Savivaldybė ne vėliau kaip prieš 20 darbo dienų iki šių sandorių sudarymo dienos per Žemės informacinę sistemą teikia juos tikrinti Nacionalinei žemės tarnybai. Nacionalinė žemės tarnyba ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo sandorio pateikimo tikrinti dienos parengia išvadą dėl jo atitikties teisės aktų reikalavimams arba informuoja apie nustatytus trūkumus ir galimybę sandorio šalių susitarimu juos pašalinti per 2030 darbo dienų nuo išvados pateikimo sandorio šalims dienos. Nacionalinė žemės tarnyba išvadą teikia per Žemės informacinę sistemą. Savivaldybė per nustatytą terminą pateikia Nacionalinei žemės tarnybai patikslintą sandorį ir informaciją apie išvadoje nurodytų trūkumų pašalinimą. Negavus Nacionalinės žemės tarnybos išvados dėl sandorio atitikties teisės aktų reikalavimams, sandoris nesudaromas. Gavus Nacionalinės žemės tarnybos išvadą, kad sandoris atitinka teisės aktų reikalavimus, jo sąlygos nekeičiamos. Siekiant pakeisti sandorio sąlygas, savivaldybė parengia naują sandorio projektą ir kreipiasi į Nacionalinę žemės tarnybą dėl pakartotinės išvados gavimo. Nacionalinei žemės tarnybai pateikus pakartotinę išvadą, ankstesnė išvada laikoma negaliojančia. Dėl savivaldybės tarybos patvirtintų sandorių, kurių sąlygos buvo pakeistos be pakartotinės Nacionalinės žemės tarnybos išvados, panaikinimo Nacionalinė žemės tarnyba Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka su pareiškimu kreipiasi į administracinį teismą, kad būtų apgintas viešasis interesas. Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas neregistruoja šio įstatymo 8 straipsnio 7 dalyje ir 9 straipsnio 11 dalyje nurodytų sandorių, atitinkančių šio straipsnio 98 dalyje nustatytus kriterijus, jeigu su sandorio dokumentais nepateikiama Nacionalinės žemės tarnybos išvada, kad sandoris atitinka teisės aktų reikalavimus. **Jeigu teismas nepatenkina Nacionalinės žemės tarnybos reikalavimo dėl sandorio vykdymo sustabdymo ir pripažinimo negaliojančiu, Nacionalinė žemės tarnyba pakartotinai vertina sandorį ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos priima naują išvadą, ar sandoris atitinka teisės aktų reikalavimus ir galima jį registruoti.**

8. Nacionalinės žemės tarnybos išvada teikiama dėl sandorių, atitinkančių bent vieną iš šių kriterijų:

- 1) sandoris (nuoma ar panauda) sudaromas dėl valstybinės žemės sklypo, esančio saugomoje teritorijoje;
- 2) sandoris sudaromas dėl įsiterpusio valstybinės žemės sklypo;
- 3) sandoris sudaromas dėl valstybinės žemės sklypo, kuriame yra apleisti statiniai;
- 4) sandoris sudaromas dėl valstybinės žemės sklypo, kurio vidutinė rinkos vertė ne mažesnė kaip trys šimtai tūkstančių eurų;
- 5) sandoris sudaromas dėl valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypo, ne mažesnio kaip 2 ha ploto;
- 6) sandoris sudaromas dėl valstybinės kitos paskirties žemės sklypo, ne mažesnio kaip 0,3 ha ploto.“

15 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 37 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Žemės konsolidacijos projektų ir žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklės tvirtina Vyriausybė. Specialiojo teritorijų planavimo žemėtvarkos dokumentų **rengimo taisyklės tvirtina žemės ūkio ministras su aplinkos ministru.** ir žemės ~~Žemės~~ sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklės ~~(toliau—Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklės)~~ tvirtina aplinkos ministras. Ypatingos valstybinės svarbos žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektai rengiami Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo nustatyta tvarka.“

2. Pakeisti 37 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Su žemės valdos projektų rengimu ir įgyvendinimu susiję veiksmai atliekami automatizuotai per Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinę sistemą, **kurios valdytoja – Aplinkos ministerija**. Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinės sistemos ~~paskirtis, organizacinė, informacinė ir funkcinė struktūra, kaupiamų duomenų šaltiniai nustatomi tvarkytojas ar tvarkytojai, duomenų valdytojas ar valdytojai ir duomenų tvarkytojas ar tvarkytojai skiriami~~ aplinkos ministro tvirtinamuose Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinės sistemos nuostatuose. **Žemės valdos projektų rengimo procesas baigiamas, kai projektas patvirtinamas, įgyvendinimo procesas laikomas pabaigtu, kai atliekami žemės sklypo kadastriniai matavimai ir jų metu nustatyti kadastro duomenys įrašomi į Nekilnojamojo turto kadastrą ir registrą.**“

3. Papildyti 37 straipsnį 14 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„14. Jei formuojamame valstybinės žemės sklype yra keli savarankiškai funkcionuojantys statiniai ir (ar) įrenginiai, Nekilnojamojo turto registre įregistruoti kaip atskiri objektai (pagrindiniai daiktai), aplinkos ministro nustatyta tvarka rengiant žemės valdos projektą, nustatomos savarankiškai funkcionuojantiems statiniams ir (ar) įrenginiams eksploatuoti būtinos žemės sklypo dalys. Kai šios dalys nebuvo nustatytos arba jos turi būti keičiamos, šis žemės valdos projektas koreguojamas aplinkos ministro nustatyta tvarka, netaikant viešinio procedūros ir derinant tik su žemės sklype esančių statinių ir (ar) įrenginių savininkais ir savivaldybe, kurios teritorijoje yra žemės sklypas. Patvirtinta žemės valdos projekto korektūra per 5 darbo dienas po patvirtinimo dienos, registruojama Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinėje sistemoje.“

16 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Du bendrą ribą turintys žemės sklypai gali būti perdalijami nerengiant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto, **kai tai neprieštarauja teritorijų planavimo dokumento sprendiniams**. Tvarka ir atvejai, kai žemės sklypai pertvarkomi nerengiant žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto, nustatomi Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklėse. Sprendimą dėl šių perdalijimo būdu patikslintų žemės sklypų plotų ir ribų patvirtinimo pagal žemės savininkų ir mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus suderintus žemės sklypų planus priima Nacionalinės žemės tarnybos vadovas arba jo įgaliotas viešojo administravimo funkcijas vykdančiame Nacionalinės žemės tarnybos padalinyje vadovaujamas pareigas einantis valstybės tarnautojas.“

17 straipsnis. 41 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 41 straipsnio 13 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) pranešę žemės savininkui ir kitam naudotojui, vaikščioti, važinėti nedarydami žalos, matuoti, prireikus statyti riboženklius, tyrinėti dirvožemį teritorijose, kurioms rengiami žemėtvarkos planavimo dokumentai, ~~kai to reikia kartografinėi medžiagai ir rengiami arba tikslinami erdviniai duomenys erdviniams duomenims apie žemę, perduodamiems žemės informacinės sistemos tvarkytojui, parengti arba patikslinti, ir atliekami žemės sklypų kadastriniai matavimai kadastriniams matavimams atlikti~~. Apie numatomus žemėtvarkos darbus ir jų atlikimo laiką žemės savininkams ir kitiems naudotojams pranešama raštu prieš 5 darbo dienas iki numatytų darbų pradžios, o privačioje žemėje šie darbai gali būti atliekami tik gavus žemės savininko ir kito naudotojo sutikimą. Rengiant žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektus, šis sutikimas nereikalingas;“

2. Pripažinti netekusia galios 41 straipsnio 14 dalį.

~~14. Asmenų, rengiančių žemėtvarkos planavimo dokumentus ir turinčių galiojančias nuobaudas, sąrašas skelbiamas jų kvalifikacijos pažymėjimus išduodančios institucijos interneto svetainėje.~~

18 straipsnis. 43 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 43 straipsnio 2 dalį.

~~2. Valstybinės žemėtvarkos planavimo dokumentų ir jų rengimo procesų priežiūros tvarką nustato Vyriausybė.~~

19 straipsnis. 45 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 45 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) Vyriausybės nutarimu valstybei svarbiais pripažintiems projektams ir kitiems valstybei svarbiems projektams įgyvendinti;“

2. Pakeisti 45 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) viešosios geležinkelių infrastruktūros objektams, keliams, **magistraliniams vamzdynams**, elektroninių ryšių infrastruktūros objektams, energetikos objektams ir jų technologiniams priklausiniams statyti, taip pat jiems eksploatuoti reikalingiems visuomenės reikmėms skirtiems inžineriniams statiniams;“

3. Pakeisti 45 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Nesuformuotoje valstybinėje žemėje esantys statiniai ir (ar) įrenginiai, kuriems eksploatuoti šio įstatymo 9 straipsnio 2425 dalyje nustatyta tvarka žemės sklypai neformuojami, išperkami **paimami visuomenės poreikiams** Vyriausybės nustatyta tvarka, atlyginant jų rinkos vertę, apskaičiuotą taikant Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą, atsižvelgiant **tik** į esamą statinių ir įrenginių būklę **pagal statybai naudotų medžiagų ir statybos darbų vertes paėmimo visuomenės poreikiams metu esančiomis kainomis.**“

4. Papildyti 45 straipsnį 7 dalimi:

„7. Nesuformuotoje valstybinėje žemėje ar valstybiniame žemės sklype esantys statiniai ir (ar) įrenginiai **paimami visuomenės poreikiams** Vyriausybės nustatyta tvarka, atlyginant jų rinkos vertę, apskaičiuotą taikant Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme nustatytą individualų turto vertinimą.“

20 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas.

1. Pakeisti 47 straipsnio 19 dalį ir ją išdėstyti taip:

„19. Visuomenės poreikiams paimamoje žemėje esančių sodinių, želdinių, medynų tūrio ar negauto derliaus vertė neatlyginama, jeigu Nacionalinės žemės tarnybos **žemės paėmimu visuomenės poreikiams suinteresuotos institucijos** ir žemės savininko ir (ar) kito naudotojo rašytiniu susitarimu, **atlikus turto vertinimą**, žemės savininkui ir (ar) kitam naudotojui ~~po atlikto turto vertinimo~~ **paliekama teisė** iš žemės sklypo, paimamo visuomenės poreikiams, ~~paliekama teisė~~ pačiam išsikelti sodinius, želdinius, medynus ar nusiimti derlių.“

2. Pakeisti 47 straipsnio 20 dalį, ir ją išdėstyti taip:

„20. Išlaidos už inžinerinių statinių ir (ar) įrenginių iškėlimą iš visuomenės poreikiams paimamo žemės sklypo neatlyginamos, jeigu pagal Nacionalinės žemės tarnybos **žemės paėmimu visuomenės poreikiams suinteresuotos institucijos** ir žemės savininko ir (ar) patikėtinio, ir (ar) kito naudotojo rašytinį susitarimą suinteresuotos institucijos įgaliotas subjektas ~~inžinerinių statinių ir (ar) įrenginių iškėlimą įvykdys projekto~~ **inžinerinius statinius ir (ar) įrenginius iškels projekto**, kuriam įgyvendinti vykdomas žemės paėmimas visuomenės poreikiams, įgyvendinimo metu.“

21 straipsnis. 55 straipsnio pakeitimas.

Pakeisti 55 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„55 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už nesiėmimą priemonių, skirtų sunaikintiems ar sugadintiems riboženkliams atkurti ~~žemės sklypo riboženklių neišsaugojimą~~

1. Nesiėmimas priemonių, skirtų sunaikintiems ar sugadintiems riboženkliams atkurti, kai jų nesiima žemės savininkai ar kiti žemės naudotojai ~~po to, kai jie raštu buvo įspėti tai padaryti,~~

skiriama bauda užtraukia įspėjimą arba baudą nuo vieno šimto keturiasdešimt iki dviejų šimtų aštuoniasdešimt eurų.

2. Už šio straipsnio 1 dalyje numatytą pažeidimą, padarytą pakartotinai, skiriama bauda nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt iki penkių šimtų šešiasdešimt eurų.“

22 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas.

Pakeisti 56 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„56 straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už **valstybinio** geodezinio punkto sunaikinimą arba sugadinimą ~~valstybinio geodezinio punkto neišsaugojimą~~

1. Už Valstybinio geodezinio punkto sunaikinimą arba sugadinimą skiriama bauda sunaikinimas arba sugadinimas užtraukia įspėjimą arba baudą nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt iki šešių šimtų eurų.

2. Už šio straipsnio 1 dalyje numatytą pažeidimą, padarytą pakartotinai, skiriama bauda nuo keturių šimtų iki vieno tūkstančio dviejų šimtų eurų.“

23 straipsnis. 64 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 64 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„64 straipsnis. Atsakomybės už šio įstatymo 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62 ir 63 straipsniuose nurodytus pažeidimus taikymas, šių pažeidimų nagrinėjimo tvarka

1. Atsakomybė už šio įstatymo 54, 55, 56 straipsnio, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytą atvejį, 57, 58, 59, 60, 61 ir 61 straipsnio 1–6 dalyse ir 62 straipsniuose nurodytus pažeidimus taikoma ir juridinių asmenų padaliniams, kitoms užsienio organizacijoms ir jų padaliniams; nurodyti pažeidimai nagrinėjami, priimti sprendimai skundžiami ir vykdomi tokia pačia tvarka kaip atitinkamuose Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso straipsniuose nurodyti administraciniai nusižengimai. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos pareigūnai pradeda nurodytų nusižengimų pažeidimų teiseną, atlieka tyrimą ir teisės aktų nustatyta tvarka surašo protokolus, nutarimus ir kitus bylos dokumentus, kurių formą tvirtina Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos vadovas.

2. Atsakomybė už šio įstatymo 56 straipsnio, kai valstybinis geodezinis punktas sunaikinamas arba sugadinamas vykdant geodezijos ir kartografijos darbus, 62 ir 63 straipsnyje straipsniuose nurodytus pažeidimus taikoma ir juridinių asmenų padaliniams, kitoms užsienio organizacijoms ir jų padaliniams; nurodyti pažeidimai nagrinėjami, priimti sprendimai skundžiami ir vykdomi tokia pačia tvarka kaip atitinkamuose Administracinių nusižengimų kodekso straipsniuose nurodyti administraciniai nusižengimai. Nacionalinės žemės tarnybos darbuotojai pradeda nurodytų nusižengimų pažeidimų teiseną, atlieka tyrimą ir teisės aktų nustatyta tvarka surašo protokolus, nutarimus ir kitus bylos dokumentus, kurių formą tvirtina Nacionalinės žemės tarnybos vadovas.

3. Atsakomybė už šio įstatymo 54, 55 ir 59 straipsniuose nurodytus pažeidimus taikoma ir juridinių asmenų padaliniams, kitoms užsienio organizacijoms ir jų padaliniams; nurodyti pažeidimai nagrinėjami, priimti sprendimai skundžiami ir vykdomi tokia pačia tvarka kaip atitinkamuose Administracinių nusižengimų kodekso straipsniuose nurodyti administraciniai nusižengimai. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos pareigūnai ar valstybinių miškų apsaugos pareigūnai pradeda nurodytų pažeidimų teiseną, atlieka tyrimą ir surašo protokolus, nutarimus ir kitus bylos dokumentus, kurių formą tvirtina Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos, Valstybinių miškų urėdijos vadovai.

4. Atsakomybė už šio įstatymo 57, 58 ir 60 straipsniuose nurodytus pažeidimus taikoma ir juridinių asmenų padaliniams, kitoms užsienio organizacijoms ir jų padaliniams; nurodyti pažeidimai nagrinėjami, priimti sprendimai skundžiami ir vykdomi tokia pačia tvarka kaip atitinkamuose Administracinių nusižengimų kodekso straipsniuose nurodyti

administraciniai nusižengimai. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai pradeda nurodytų pažeidimų teiseną, atlieka tyrimą ir surašo protokolus, nutarimus ir kitus bylos dokumentus, kurių formą tvirtina Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos vadovas.

5. Atsakomybė už šio įstatymo 61 straipsnio 7 dalyje nurodytą pažeidimą taikoma ir juridinių asmenų padaliniais, kitoms užsienio organizacijoms ir jų padaliniais; nurodyti pažeidimai nagrinėjami, priimti sprendimai skundžiami ir vykdomi tokia pačia tvarka kaip atitinkamame Administracinių nusižengimų kodekso straipsnyje nurodytas administracinis nusižengimas. Savivaldybių administracijų pareigūnai pradeda nurodyto pažeidimo teiseną, atlieka tyrimą ir surašo protokolus, nutarimus ir kitus bylos dokumentus, kurių formą tvirtina savivaldybės meras.“

24 straipsnis. 66 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 66 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Ex post vertinimo laikotarpis – 3 metai nuo šio Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 10, 11, 12, 13, 22, 27, 30, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30¹, 35¹, 35² ir 66 straipsniais įstatymo Nr. XIV-2114 įsigaliojimo dienos.“

2. Pakeisti 66 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Ex post vertinimas turi būti atliktas iki 2027 m. sausio liepos 1 d.“

25 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Šio įstatymo 3 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 8 straipsnio 11 dalis taikoma valstybinės žemės panaudos sutartims, sudarytoms įsigaliojus šiam įstatymui.

2. Šio įstatymo 4 straipsnio 12 dalyje išdėstytos Žemės įstatymo 9 straipsnio 17¹ dalies nuostatos taikomos procedūroms dėl valstybinės žemės nuomos sutarties nutraukimo, kurios pradėtos įsigaliojus šiam įstatymui. Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos inicijavus valstybinės žemės sklypo (jo dalies) nuomos sutarties nutraukimą, tačiau sutarties nenutraukus, šio įstatymo 4 straipsnio 12 dalyje išdėstytoje Žemės įstatymo 9 straipsnio 17¹ dalyje nurodytas padidintas valstybinės žemės nuomos mokestis skaičiuojamas ir valstybinės žemės nuomininko mokamas nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

3. Šio įstatymo 4 straipsnio 13 dalyje išdėstytos Žemės įstatymo 9 straipsnio 17² dalyje nurodytas padidintas valstybinės žemės nuomos mokestis mokamas, jei valstybinės žemės nuomos sutarties terminas pasibaigė įsigaliojus šiam įstatymui ir valstybinės žemės nuomininkas nesikreipė dėl naujos valstybinės žemės nuomos sutarties sudarymo. Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos pasibaigus valstybinės žemės nuomos sutarčių terminui ir pradėjus procedūras dėl statinių pašalinimo ar kitus veiksmus dėl naujos valstybinės žemės nuomos sutarties sudarymo, šio įstatymo 4 straipsnio 13 dalyje išdėstytoje Žemės įstatymo 9 straipsnio 17² dalyje nurodytas padidintas valstybinės žemės nuomos mokestis skaičiuojamas ir valstybinės žemės nuomininko mokamas nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

4. Prašymai dėl valstybinės žemės sklypų suformavimo, pateikti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, turi būti nagrinėjami ir procedūros baigiamos iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusia tvarka ir sąlygomis.

5. Iki šio įstatymo įsigaliojimo Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos pareigūnų pradėti ir nebaigti pažeidimų tyrimai pagal šio įstatymo 57, 58, 60 straipsnius, 61 straipsnio 7 dalį ir 62 straipsnį baigiami nagrinėti iki šio įstatymo galiojusia tvarka.

6. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėti, bet nebaigti rengti ir nepatvirtinti žemės reformos žemėtvarkos projektai ar jiems prilyginami žemės sklypų planai baigiami rengti ir tvirtinami iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka. Žemės reformos žemėtvarkos projektas ar jam prilyginamas žemės sklypo planas laikomas pradėtu rengti, jeigu yra priimtas Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) vadovo arba jo įgalioto

viešojo administravimo funkcijas vykdančiame Nacionalinės žemės tarnybos padalinyje vadovaujamas pareigas einančio valstybės tarnautojo įsakymas dėl teritorijos žemėtvarkos projektui rengti patvirtinimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas